

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY LIPNO, DLA FRAGMENTU
PÓŁNOCNEJ CZĘŚCI OBREBU KLONÓWIEC

Tytuł:	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LIPNO, DLA FRAGMENTU PÓŁNOCNEJ CZĘŚCI OBRĘBU KLONÓWIEC
---------------	---

Autorzy:	 EkoLogika Pracownia analiz przestrzennych i środowiskowych mgr Marta Stelmach-Orzechowska <i>Marta Stelmach-Orzechowska</i>
-----------------	---

Współpraca:	dr inż. Krzysztof Balcerek
--------------------	-----------------------------------

Data wykonania:	SIERPIEŃ 2023 r.
------------------------	-------------------------

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU	10
4. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	14
5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	15
5.1. Położenie administracyjne i geograficzne	15
5.2. Sposób użytkowania terenu i aktualne zagospodarowanie	15
5.3. Złoża kopalin	15
5.4. Wody podziemne	17
5.4.1. Jednolite części wód podziemnych	17
5.4.2. Główne zbiorniki wód podziemnych	19
5.5. Wody powierzchniowe	19
5.5.1. Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych)	19
5.6. Zagrożenie powodziowe	21
5.7. Walory przyrodnicze i krajobrazowe	21
5.7.1. Obszary, siedliska i gatunki przyrodniczo cenne	21
5.7.2. Formy ochrony przyrody	22
5.8. Powietrze atmosferyczne	22
5.9. Klimat akustyczny	23
5.10. Promieniowanie elektromagnetyczne	25
5.11. Zabytki	25
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	26
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	27
8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	29
8.1. Oddziaływania na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oraz obszary podlegające ochronie na podstawie <i>Ustawy o ochronie przyrody</i>	31
8.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz	33
8.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	35
8.4. Oddziaływanie na zasoby naturalne	40
8.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, mikroklimat i klimat oraz klimat akustyczny	40
8.6. Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki	44
8.7. Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne	44
9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	48
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	48
11. METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	50
12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	51
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	52
14. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH	55
15. BIBLIOGRAFIA	56

SPIS TABEL

Tabela 1. Opis złoża występującego w granicach opracowania projektu mpzp	15
Tabela 2. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd nr 70	17
Tabela 3. Aktualne wyniki monitoringu dla punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie JCWPd 70	18

Tabela 4. Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz , do której należy obszar objęty projektem mpzp – na podstawie IIaPGW dla dorzecza Odry.....	20
Tabela 5. Aktualna ocena stanu JCWPrz na obszarze objętym projektem mpzp – na podstawie badań GIOŚ	20
Tabela 6. Potencjalne oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec	46

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Obszar objęty projektem mpzp	7
Rysunek 2 Obszar objęty projektem mpzp na tle złoża Żakowo.....	16

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest **projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec**, zwany dalej projektem mpzp. Podstawą prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*, zwana dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, która implementuje obowiązki wynikające z dokumentów takich jak m.in.:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/52/UE z 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,
- Dyrektywa Rady nr 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. nr 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywa Rady nr 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, stanowiąca wersję skonsolidowaną wcześniejszej dyrektywy EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 o ochronie dziko żyjących ptaków (Directive on the Conservation of Wild Birds).

W nawiązaniu do powyższego, zgodnie z art. 46 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [1]* organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec, tj. Wójt Gminy Lipno jest zobligowany do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, czego wynikiem jest sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [1]*.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowiska ma obowiązek przekazania ww. dokumentów do opiniowania właściwym organom oraz zapewnienia udziału społecznego w postępowaniu zgodnie z art. 54 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [1]*.

Celem prognozy jest ocena potencjalnych skutków środowiskowych realizacji przyjętych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec rozwiązań oraz ocena potencjalnych skutków środowiskowych w przypadku nieprzyjęcia dokumentu. W prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zgodnie z zapisami ustawy z *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [3]* miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów zagospodarowania i zabudowy z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do warunków przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Ponadto, sporządzenie i uchwalenie planu miejscowego pozwoli na sformułowanie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających jednolite kształtowanie zabudowy oraz zagospodarowania terenów objętych opracowaniem. Plan w sposób jednoznaczny określi granice terenów

oraz zasady ich ochrony. Pozwoli to na sformułowanie docelowego układu i powiązań komunikacyjnych oraz zasad obsługi terenów elementami infrastruktury technicznej.

Do sporządzenia projektu będącego przedmiotem niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przystąpiono na podstawie *uchwały Rady Gminy Lipno Nr XLVI/330/2022 z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec*.

Obszar objęty projektem mpzp, o powierzchni ok. 68,62 ha, obejmuje fragment północnej części obrębu Klonówiec, na wschód od linii kolejowej relacji Poznań – Wrocław i rozciąga się od miejscowości Klonówiec po rejon drogi powiatowej z Lipna w kierunku Goniembic. Obszar sąsiaduje z gruntami zabudowanymi i zurbanizowanymi, gruntami rolnymi oraz terenami kolejowymi i drogowymi.

Zgodnie z kierunkami zagospodarowania wyznaczonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno (uchwała Nr XXXVII/280/2021 Rady Gminy Lipno z dnia 23 września 2021 r.) obszar objęty projektem mpzp określony został w największej mierze jako *wielofunkcyjne obszary rozwoju sieci osadniczej oraz wielofunkcyjne obszary przekształceń sieci osadniczej*. Tym samym głównym celem opracowania jest zmiana przeznaczenia terenów rolnych na tereny budowlane związane w głównej mierze z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej, a także zabudowy usługowej, stanowiącej niezbędne uzupełnienie osiedli mieszkaniowych. Zgodnie z zapisami przytoczonego studium gminy na obszarze objętym projektem mpzp obowiązują ponadto: *wielofunkcyjne obszary lokalizacji obiektów i urządzeń aktywności gospodarczych, obszary rolne stanowiące obudowę cieków rolnych, a także obszary rolne oraz obszary leśne i skupisk zadrzewień śródpolnych*.

Projekt mpzp podlegający strategicznej ocenie przedstawia planowane zagospodarowanie w formie dwóch osiedli mieszkaniowych. Część północna stanowi swego rodzaju uzupełnienie zabudowy związanej z miejscowością Lipno, która rozciąga się wzdłuż drogi powiatowej w kierunku Goniembic. Część południowa przedstawia kolejne osiedle rozciągnięte pomiędzy linią kolejową a linią elektroenergetyczną 110 kV. Z uwagi na sąsiedztwo tej części obszaru projektu mpzp z terenami kolejowymi w bezpośrednim styku wprowadzony został pas terenów usług rzemieślniczych, które nie będą podlegać ochronie akustycznej. Zarówno osiedle w części północnej, jak i południowej uzupełniono terenem o charakterze sportowo rekreacyjnym, gdzie dopuszczono usługi o charakterze publicznym. W projekcie mpzp wyznacza się ponadto tereny usługowo-produkcyjne, a także tereny zieleni oraz niewielkie tereny o charakterze rolnym.

W przedmiotowym projekcie mpzp wyznaczono zatem następujące tereny:

- 1) MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) MNW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;
- 3) MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
- 4) MNW-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług;
- 5) UL – teren usług rzemieślniczych;
- 6) U-P – teren usług lub przemysłu;
- 7) U-ZP – teren usług lub zieleni urządzonej;
- 8) W – teren wód;
- 9) RN – teren rolnictwa z zakazem zabudowy;
- 10) RN-ZP – teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni urządzonej;
- 11) ZPW – teren zieleni urządzonej wysokiej;
- 12) KDZ – teren drogi zbiorczej;
- 13) KDL – teren drogi lokalnej;
- 14) KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 15) KP – teren komunikacji pieszo-rowerowej.

Analizie w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko poddano część tekstową planu (projekt uchwały Rady Gminy Lipno) oraz rysunek planu opracowany w skali 1:2000, będący załącznikiem do projektu uchwały.

Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), wraz z układem drogowym (dr). Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych (RIV i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz).

Wprowadzane w planie przeznaczenia w postaci terenów zabudowy mieszkaniowej, terenów usług wraz z obsługującymi terenami komunikacji drogowej spowodują dalsze zurbanizowanie terenu, a w rezultacie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.

W projekcie planu ustalono:

- wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury oraz walory architektoniczne i krajobrazowe – celem projektu mpzp jest ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne poprzez określenie przeznaczenia, które może być realizowane na wyznaczonych terenach. Wymagania ładu przestrzennego uwzględniono w projekcie mpzp głównie poprzez określenie funkcji, która może być realizowana na wyznaczonym terenie oraz wyznaczenie wskaźników i parametrów określających charakter zagospodarowania i gabaryty zabudowy z uwzględnieniem istniejącego i planowanego otoczenia;
- wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych – celem projektu mpzp jest rozwój zrównoważony obszaru, jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń, w tym poprzez ograniczenie uciążliwości dopuszczalnych działalności oraz pozostawieniu w użytkowaniu rolniczym gruntów o najwyższej przydatności rolniczej, podlegających ochronie. Wymagania ładu przestrzennego uwzględniono w projekcie mpzp głównie poprzez ograniczenie dopuszczalnych przeznaczeń terenu, określenie sposobu gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi, należyte zabezpieczenie środowiska gruntowo - wodnego, a także poprzez określenie sposobu zaopatrzenia w ciepło. Jednocześnie podjęte decyzje planistyczne nie były związane z koniecznością uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, o których mowa w przepisach o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – w projekcie mpzp ustanowiono ochronę strefy stanowiska archeologicznego;
- wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych – celem projektu jest ograniczanie uciążliwości dopuszczalnych działalności. Wymagania te ustanowiono poprzez ograniczenie dopuszczalnych działalności na wybranych terenach, poprzez wskazanie na konieczność zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc postojowych dla pojazdów wyposażonych w kartę parkingową, a także brak ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na potrzeby osób niepełnosprawnych;
- walory ekonomiczne przestrzeni – celem projektu jest dążenie do racjonalnego wykorzystania przestrzeni na etapie planowania jej przeznaczenia. Projekt mpzp nie zawiera ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na walory ekonomiczne przestrzeni. Uwzględnienie walorów tych następuje poprzez rozmieszczenie funkcji w zgodzie z uwarunkowaniami ekonomicznymi, stanem istniejącym oraz wnioskami właścicieli nieruchomości;

- prawo własności – celem projektu mpzp jest dostosowanie się do wymogów demokratycznego państwa prawnego i wyprowadzanej z nich zasady proporcjonalności. W projekcie mpzp nie wprowadza się ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na interes prywatny czy publiczny. Utrzymuje się zachowanie możliwości dalszego korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, a także rozszerzenie możliwości wykorzystania terenu, poprzez umożliwienie dalszej rozbudowy i zmiany zagospodarowania;
- potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa - celem projektu mpzp jest uwzględnienie wymagań w zakresie obronności i potrzeb bezpieczeństwa państwa, a także potrzeb logistycznych w zakresie obronności. W projekcie mpzp nie wprowadza się ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na obronność i bezpieczeństwo państwa, co zostało potwierdzone uzyskanym uzgodnieniem projektu planu z właściwymi organami;
- potrzeby interesu publicznego – celem projektu mpzp jest uwzględnienie zobiektywizowanych potrzeb ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności, związanych z zagospodarowaniem przestrzennym. Projekt mpzp nie wprowadza ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na interes publiczny, tj. nie wprowadza ustaleń kolidujących z realizacją inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym - zgodnie z uzyskanymi uzgodnieniami właściwych organów odpowiedzialnych za realizację tych inwestycji;
- potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w szczególności sieci szerokopasmowych - celem projektu mpzp jest m.in. ustalenie zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej. Projekt mpzp uwzględnia potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej przez zapewnienie warunków realizacji infrastruktury technicznej, w tym sieci szerokopasmowych poprzez ustalenia dotyczące realizacji obiektów sieci infrastruktury technicznej, w tym dopuszczenie budowy, rozbudowy i przebudowy sieci telekomunikacyjnych zgodnie z ustanowionymi parametrami;
- zapewnienie udziału społeczeństwa w pracach nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej oraz zachowanie jawności i przejrzystości procedur planistycznych - poprzez obwieszczenia na tablicy ogłoszeń urzędu oraz ogłoszenia w lokalnej prasie, a także na stronach internetowych urzędu informacji o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego projektu zagospodarowania przestrzennego oraz o możliwości składania wniosków, a także poprzez informacje o wyłożeniu projektu planu wraz z prognozą do publicznego wglądu, dyskusji publicznej i możliwości składania uwag do sporządzanego projektu;
- potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności – plan obejmuje ustalenia dotyczące należytego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz ustalenia dotyczące realizacji urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę.

3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU

Na potrzeby prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności założeń projektu mpzp z celami innych dokumentów strategicznych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym. Przedstawiono jedynie te cele strategiczne, które związane są z szeroko rozumianym systemem ochrony środowiska. Podstawowe cele ochrony środowiska zwarte w projekcie mpzp wynikają między innymi z następujących dokumentów planistycznych oraz dokumentów o charakterze strategicznym i programowym przedstawionych poniżej.

Dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe

Agenda Zrównoważonego Rozwoju 2030

Agenda jest planem działań na rzecz ludzi, naszej planety i dobrobytu. Celem agendy jest również wzmocnienie powszechnego pokoju w warunkach większej wolności. W Agencie sformułowano 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030

Główne cele nowej Strategii to:

- ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowej i 30% powierzchni morskiej Europy
- odtworzenie zdegradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu poprzez
- wzrost produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego i zwiększenie liczby elementów krajobrazu rolniczego przyjaznych przyrodzie
- zatrzymanie i odwrócenie trendu spadkowego populacji zapylaczy
- zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50% do 2030 r.
- odtworzenie co najmniej 25 000 km europejskich rzek poprzez przywrócenie do stanu swobodnego przepływu
- zasadzenie 3 miliardów drzew

Zrównoważona Europa dla Lepszego Świata: Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej

Cel nadrzędny (globalny): Rozwój zrównoważony.

Osiągnięcie celu poprzez realizację celów szczegółowych i działań głównie w aspektach tj.:

- 1) Ograniczenie zmian klimatycznych oraz wzrostu zużycia energii
- 2) Bardziej odpowiedzialne zarządzanie zasobami naturalnymi
- 3) Poprawa systemu transportowego oraz systemu zarządzania gruntami

Biała Księga: Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania

Cel główny: osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu.

Działania:

- 1) Tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE,
- 2) Włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE,
- 3) Stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji,
- 4) Nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.

VIII Program działań na rzecz środowiska (8EAP) – priorytety polityki ochrony środowiska w UE na lata 2019-2024

Cele główne:

Cel 1: ochrona obywateli i swobód

Cel 2: rozwijanie silnej i prężnej bazy gospodarczej

Cel 3: budowanie neutralnej klimatycznie, ekologicznej, sprawiedliwej i socjalnej Europy

Cel 4: promowanie europejskich interesów i wartości na scenie światowej.

Dokumenty krajowe

Polityka Ekologiczna Państwa 2030

Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

- *Kierunek interwencji - zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,*
- *Kierunek interwencji - likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,*
- *Kierunek interwencji - ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,*
- *Kierunek interwencji - przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,*

Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- *Kierunek interwencji - zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,*
- *Kierunek interwencji - wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,*
- *Kierunek interwencji - gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,*
- *Kierunek interwencji - zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,*
- *Kierunek interwencji - wspieranie wdrażania eko-innowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają na określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),*

Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,

- *Kierunek interwencji - przeciwdziałanie zmianom klimatu,*
- *Kierunek interwencji - adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,*

Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa

- *Kierunek interwencji - edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,*

Cel horyzontalny: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Kierunek interwencji - usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Fala Nowoczesności

Cel 7: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska”:

- *Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,*
- *Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,*
- *Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,*
- *Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,*
- *Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,*
- *Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska.*

Cel 8: „Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”:

- *Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,*
- *Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,*
- *Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,*
- *Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.*

Cel 9: „Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski”:

Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitalnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- Kierunek interwencji 1.1. – Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
- Kierunek interwencji 1.2. – Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- Kierunek interwencji 1.3. – Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- Kierunek interwencji 1.4. – Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,

Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

- Kierunek interwencji 2.1. – Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- Kierunek interwencji 2.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
- Kierunek interwencji 2.6. – Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
- Kierunek interwencji 2.7. – Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- Kierunek interwencji 2.8. – Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- Kierunek interwencji 3.1. – Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- Kierunek interwencji 3.2. – Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- Kierunek interwencji 3.3. – Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- Kierunek interwencji 3.4. – Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- Kierunek interwencji 3.5. – Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

Strategia Rozwoju Transportu do 2020 (z perspektywą do 2030)

Cel główny: zwiększenie dostępności transportowej, poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, poprzez tworzenie spójnego, zrównoważonego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym.

Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego

- Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Polityka Energetyczna Polski do 2030r.

Brak jasno zdefiniowanego celu głównego.

Podstawowe kierunki:

- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022

W ramach Kpgo 2022 dokonano podziału odpadów na kategorie i wg tego podziału wyznaczono cele. W dokumencie nie wskazano celu głównego, ale biorąc pod uwagę specyfikę i założenia programowe jest to ograniczenie wytwarzania odpadów, ale również wykorzystanie odpadów, jako zasobu.

Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2020

Cel główny: Ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami

Polityka Wodna Państwa do roku 2030

Polityka Wodna Państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016) została przygotowana przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na podstawie opracowania pt. „Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015).

Celem nadrzędnym PWP 2030 jest zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywołanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównywania dysproporcji regionalnych.

Cele strategiczne:

Cel strategiczny1: *Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów,*

Cel strategiczny2: *Zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,*

Cel strategiczny3: *Zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,*

Cel strategiczny4: *Ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz,*

Cel strategiczny5: *Reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.*

Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości

Cel główny: *Zapewnienie zwiększenia lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050.*

Ustalenia projektu miejscowego planu są zgodne z celami nadrzędnymi wyżej wymienionych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych, wskazują w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. W projekcie mpzp uwzględniono więc m.in. wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury oraz walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych, wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W zakresie ochrony środowiska, wynikającej z dokumentów strategicznych i programowych w projekcie mpzp uwzględniono:

- ochronę środowiska m.in. poprzez wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych,
- postępowanie z zagospodarowaniem wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozdziale 4 określającym zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej,
- postępowanie z zagospodarowaniem stałych odpadów bytowo-gospodarczych, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych,
- postępowanie z oczyszczaniem i odprowadzaniem ścieków, zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozdziale 4 określającym zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej,
- ochronę bioróżnorodności poprzez ustalenie na terenach umożliwiających realizację zabudowy, określonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej,
- kształtowanie struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego – m.in. poprzez uzupełnienie zabudowy związanej z miejscowością Lipno, która rozciąga się wzdłuż drogi powiatowej w kierunku Goniembic.

4. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu mpzp opracowano na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie uchwały, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania, analizy uwarunkowań środowiskowych i kulturowych oraz wymagań w stosunku do ochrony środowiska i zapobiegania szkód w środowisku. Sposób opracowania prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.

Pierwszym etapem prac nad prognozą było zapoznanie się z projektem mpzp oraz rozpoznanie uwarunkowań środowiska w oparciu o dostępne materiały i dokumenty planistyczne, które następnie posłużyło do określenia diagnozy stanu środowiska na terenach objętych projektem. Następnie w prognozie analizie poddano istotne z punktu widzenia wpływu na środowisko, ustalenia i rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie mpzp.

W procedurze rozpatrywania oddziaływania ustaleń tego dokumentu uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych. W ocenie wykorzystano metodę indukcyjno – opisową oraz metodę analogii do oddziaływań istniejących tego typu przedsięwzięć. Prognozę oddziaływania sporządzono z wykorzystaniem dostępnych danych tj. informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska, a także materiałów powszechnie dostępnych w Internecie, jak: programy, strategie, plany, studia. W niniejszej prognozie uwzględniono zapisy opracowanych już prognoz oddziaływania na środowisko tak, aby nie powielać oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko projektu mpzp wynika z art. 51 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [1]*. Ponadto zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem nr: WOO-III.411.192.2022.MM.1 z dnia 8 czerwca 2022 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lesznie (pismo nr ON-NS.9011.6.9.2022 z dnia 17 maja 2022 r.).

5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

5.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Projekt mpzp dotyczy obszaru zlokalizowanego w północnej części obrębu Klonówiec, na wschód od linii kolejowej relacji Poznań – Wrocław, od miejscowości Klonówiec po rejon drogi powiatowej z Lipna w kierunku Goniembic. Obszar sąsiaduje z gruntami zabudowanymi i zurbanizowanymi, gruntami rolnymi oraz terenami kolejowymi i drogowymi.

Pod względem fizyczno-geograficznym, zgodnie z regionalizacją J. Kondrackiego (*zmodyfikowana i uszczegółowiona w 2018 roku przez międzyuczelniany zespół naukowców pod kierownictwem Jerzego Solona *13*), obszar objęty projektem mpzp znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Krzywińskie (315.82).

5.2. Sposób użytkowania terenu i aktualne zagospodarowanie

Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), wraz z układem drogowym (dr). Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych (RIVa, RIVb i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Roślinność obszaru opracowania to zadrzewienia i zakrzewienia o narzuconej, uporządkowanej formie o granicach określonych podziałami ewidencyjnymi. W centralnej części projektu mpzp znajduje się zwarty obszar roślinności drzewiastej, o powierzchni około 4,5 ha, stanowiący grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz).

5.3. Złoże kopalin

Przez obszar objęty projektem mpzp przebiega granica złoża gazu „Żakowo”. Północna oraz centralna część terenu opracowania zawarta jest w jego granicach.

Tabela 1. Opis złoża występującego w granicach opracowania projektu mpzp

Nazwa złoża	Kopalina	Nadzór górniczy	Nr dokumentu	ID złoża	Obwód [m]	Powierzchnia [m ²]
Żakowo	GAZY ZIEMNE	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	5920/2022	4702	19 824	20 775 573

Źródło: <http://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/apps/MapSeries/index.html?appid=8d14826a895641e2be10385ef3005b3c>

W granicach objętych projektem mpzp nie wyznaczono terenów czy obszarów górniczych dla złóż. Z informacji PIG-PIB wynika, iż obszar opracowania zawiera się w obszarze przetargowym dla węglowodorów, zakończonej już rundzie 3, przypadającej na lata 2018-2019, jak również rundzie 7 – 2022 – w przygotowaniu.

Złoże gazu ziemnego Żakowo zostało udokumentowane w kategoriach określonych jako wydobywalne w ilości 2150.00 mln m³. Zakwalifikowano je do złóż charakteryzujących się zasobami szczególnie rozpoznanymi. Pomimo rozpoznania w latach 70-tych ubiegłego wieku do dziś nie udzielono dla złoża koncesji na wydobycie i nie wyznaczono obszaru ani terenu górniczego.

W miesiącu lipcu 2010 r. wykonano prace związane z wywołaniem i wykonaniem testu produkcyjnego na odwiercie Żakowo-1. Powyższe prace miały na celu uzyskanie informacji dotyczących potencjału produkcyjnego odwiertu Żakowo-1. W związku z zakończeniem prac rekonstrukcyjnych w odwiercie Żakowo-1 oraz na podstawie uzyskanych wyników przeprowadzonego testu produkcyjnego, odstąpiono od dalszej realizacji projektu zagospodarowania złoża „Żakowo”. Osiągnięte wyniki produkcji potencjalnej z odwiertu Żakowo-1 nie są satysfakcjonujące, co sprawia, że kontynuowanie inwestycji staje

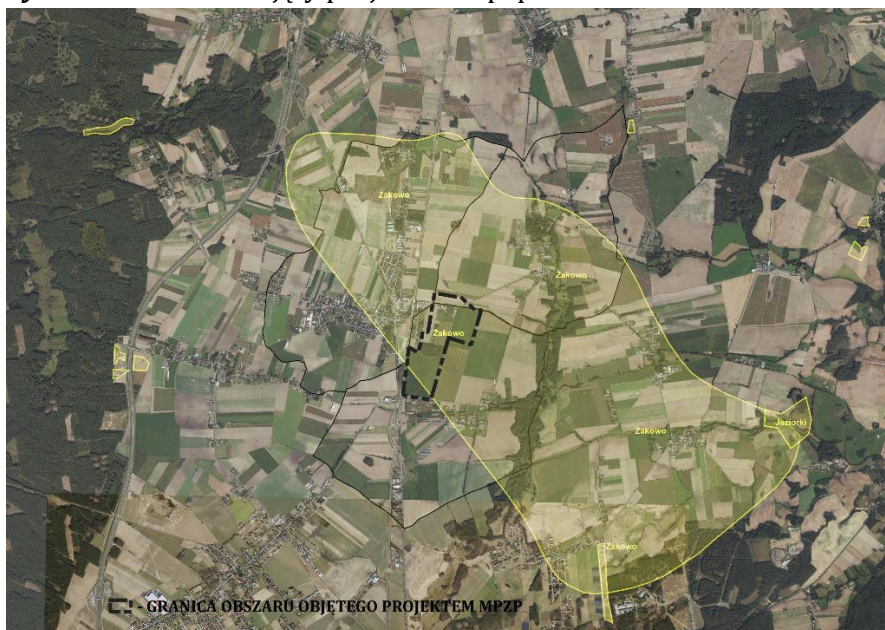
się nieopłacalne. Odwiert Żakowo-I został zlikwidowany zgodnie z przygotowanym projektem technicznym likwidacji.

W Polsce złoża kopalin są prawnie uznaną częścią środowiska przyrodniczego (Ustawa Prawo ochrony środowiska art.3 pkt 39). Ustawa ta stanowi, iż podlegają one ochronie, której zakres określają art. 125 i 126. Zgodnie z treścią art. 125, „złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących”. Zgodnie z art. 126 „eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny”, jak również „podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze”.

Racjonalną gospodarkę złożami kopalin jako jednym ze składników zasobów środowiska powinno w rozumieniu ustawy POŚ zapewniać uwzględnienie obszarów ich występowania oraz obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji, m.in. w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W sprawach szczegółowych zasad gospodarowania złożem kopaliny i związanej z eksploatacją złoża ochrony środowiska ustawa POŚ w art. 81 ust. 3 odsyła do ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Przedmiotem tego prawa jest jednak tylko ochrona złoża w związku z ich eksploatacją. Nie są sprecyzowane zasady ochrony złóż nieeksploatowanych, to znaczy tylko rozpoznanych, oraz takich, których eksploatacja została zaniechana przed wyczerpaniem zasobów.

Niemniej jednak ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym wymaga, by w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wykazywane było rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. W ustawie o gospodarce nieruchomościami (ustawa 21 sierpnia 1997), do celów takich zalicza się: „poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie i składowanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa...” (art. 6, pkt. 8). Ujawnienie złóż w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planach tego zagospodarowania, nie oznacza uwzględnienia w kierunkach rozwoju gminy działalności wydobywczej. Nie wynika z tego zatem bezpośrednio obowiązek ochrony złóż (terenu występowania złóż).

Rysunek 2 Obszar objęty projektem mpzp na tle złoża Żakowo

Źródło: Opracowanie własne

5.4. Wody podziemne

Według regionalizacji hydrogeologicznej obszar gminy Lipno został zaliczony do regionu Wielkopolskiego VI -subregion zielonogórsko - leszczyński (VI₅).

W stratyfikacji hydrogeologicznej obszaru wyróżnia się piętro wód czwartorzędowych oraz piętro wód trzeciorzędowych. Piętro czwartorzędowe tworzą poziomy wodonośne:

- poziom wód gruntowych
- poziom międzyglinowy górny
- poziom międzyglinowy środkowy
- poziom podglinowy.

Piętro trzeciorzędowe reprezentują poziomy:

- mioceński
- oligoceński.

Użytkowe poziomy wodonośne występują w piętrze czwartorzędowym i trzeciorzędowym (poziom mioceński: warstwa górna i warstwa środkowa).

5.4.1. Jednolite części wód podziemnych

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW600070. Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu JCWPd, ocenę stanu wraz z celami środowiskowymi zgodnie z II aktualizacją *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* [23].

Tabela 2. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd nr 70

L. p.	Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)		Lokalizacja			Ocena stanu z aPGW*		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych*	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia	Derogacje [symbol]
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	ilość.	chem.			
1.	PLGW600070	70	Warty	Odra	Poznań	dobry	słaby	zagrożona	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe – 4.4-3 - termin osiągnięcia celów po 2027 r.

* Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MG MiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aktualizacja 2023r.)

Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* [23] stan ilościowy JCWPd nr 70 ocenia się jako dobry, stan chemiczny pozostaje słaby. Obszar JCWPd nr 70 podlega dużej presji ze strony działalności rolniczej. Zagrożeniem dla jakości wód są również: stacje i magazyny paliw, małe i duże oczyszczalnie ścieków, zrzuty ścieków, składowiska odpadów. Przedmiotowa część wód zagrożona jest nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych. Wobec części wód ustanowiono odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe (4.4.-3), uzasadnione brakiem izolacji warstw wodonośnych od powierzchni terenu oraz wysoką podatnością na zanieczyszczenie. Termin osiągnięcia celów środowiskowych - po 2027.

Tabela 3. Aktualne wyniki monitoringu dla punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie JCWPd 70.

L.p.	JCWPd	Nr MONBAD A	Miejscowość	Użytkowanie terenu	Klasa jakości 2020 r.	Klasa jakości 2021 r.	Klasa jakości 2022 r.
1.	70	1482	Stuzianna	11. Roślinność drzewiasta i krzewiasta	III	III	III
2.	70	2048	Świerczyna	2. Zabudowa miejska luzna	III	III	III
3.	70	2082	Potarzyca	7. Grunty orne	III	III	III
4.	70	2588	Tworzimirki	4. Zabudowa wiejska	III	III	III
5.	70	2603	Gostyń	10. Lasy	IV	IV	IV
6.	70	2605	Zalesie Wielkopolskie	9. Łąki i pastwiska	III	nie prowadzono badań	nie prowadzono badań
7.	70	2611	Mchy	4. Zabudowa wiejska	III	III	II
8.	70	92605	Zalesie Wielkopolskie	8. Uprawy trwałe	III	III	III
9.	70	1481	Stary Lubosz	9. Łąki i pastwiska	V	V	V

Źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Aktualność informacji zgodna z datą ich przygotowania (marzec 2023).

Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* [23] stan wód JCWPd 70 oceniono jako dobry pod względem ilościowym oraz słaby pod względem chemicznym. Dla JCWPd 70 wskazano derogacje czasowe dla osiągnięcia wyznaczonego celu środowiskowego (po 2027 r.).

Żaden z przedmiotowych punktów monitoringu wód podziemnych nie był zlokalizowany w obrębie lub sąsiedztwie obszaru objętego projektem mpzp. Punkty pomiarowe w ramach oceny JCWPd nr 70 są zlokalizowane w znacznych odległościach od obszaru objętego mpzp w związku z czym daje to jedynie przybliżony pogląd jakości wód w zasięgu obszaru opracowania.

Zgodnie z wynikami monitoringu gromadzonymi przez Organy Inspekcji Ochrony Środowiska, ocena stanu wód JCWPd nr 70 wskazuje na stan od dobrego (II i III klasa) do złego (IV - V klasa).

Obszar objęty mpzp nie znajduje się w zasięgu strefy ochronnej ujęć wód podziemnych.

5.4.2. Główne zbiorniki wód podziemnych

Zgodnie z opracowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie zaktualizowaną mapą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, obszar objęty projektem mpzp zlokalizowany jest poza granicami ustanowionych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, w tym zbiornika międzymorenowego Leszno o numerze 305.

5.5. Wody powierzchniowe

Obszar objęty projektem mpzp należy do obszaru dorzecza Odry, regionu wodnego Warty, zlewni JCWP rzecznej o kodzie PLRW600025185669, nazwie Kanał Wonieść. W granicach opracowania projektu mpzp przebiega rów melioracyjny.

5.5.1. Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych)

Obszar objęty projektem mpzp znajduje się w zlewni JCWP rzecznej o nazwie Kanał Wonieść (kod PLRW600025185669). Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu ww. JCWP wraz z celami środowiskowymi, zgodnie ze zaktualizowanym w 2023 r. *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* [23].

Tabela 4. Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz, do której należy obszar objęty projektem mpzp – na podstawie IIaPGW dla dorzecza Odry

L.p.	Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz)		Lokalizacja		Status	Stan/potencjał ekologiczny*	Stan chemiczny	Ocena stanu z aPGW* STAN OGÓLNY	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWPrz	Nazwa JCWPrz	Region wodny	RZGW						
1.	PLRW600025185669	Kanał Wonieść	Warty	Poznań	silnie zmieniona część wód	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry/ Termin osiągnięcia celu środowiskowego - do 2027 r.; substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE - do 2039 r.
Derogacje - odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej – odstępstwo czasowe		Uzasadnienie odstępstwa czasowego (w trybie art. 4 ust. 4 RDW) - Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE). JCWP cechuje się naturalną podatnością na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego. Inne warunki naturalne - dopływ z innej JCWP; procesy biochemiczne; procesy fizykochemiczne; zanieczyszczenia z przeszłości.								

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – II aktualizacja - 2023 r.

Tabela 5. Aktualna ocena stanu JCWPrz na obszarze objętym projektem mpzp – na podstawie badań GIOŚ

L.p.	Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz)		Ocena stanu z aPGW	Aktualna ocena stanu na podstawie oceny GIOŚ w latach 2016-2021	Wyznaczony cel środowiskowy /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWPrz	Nazwa JCWPrz			
1.	PLRW600025185669	Kanał Wonieść	zły	zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021

Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stan wód JCWPd Kanał Wonieść oceniono jako zły. Dla JCWPrz wyznaczono derogacje z uwagi na uwarunkowania naturalne osiągnięcia dobrego stanu wód. W celu wskazania aktualnej oceny stanu wód JCWPrz przeanalizowano wyniki badań gromadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w cyklu badawczym lat 2016-2021. Na podstawie wyników badań stwierdzono, że stan JCWPrz w dalszym ciągu jest zły, dlatego cel środowiskowy jest taki sam jak ten przedstawiony w zaktualizowanym Planie gospodarowania wodami dla dorzecza Odry.

5.6. Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z art. 16 pkt 34 *Ustawy Prawo wodne* [9] obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska,
- d) pas techniczny.

Z map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie wynika, że obszar objęty projektem mpzp znajduje się poza granicami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%), średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) oraz niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).

5.7. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

5.7.1. Obszary, siedliska i gatunki przyrodniczo cenne

Na obszarze objętym projektem mpzp oraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują siedliska przyrodnicze, w tym siedliska przyrodnicze będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000* [19].

Na obszarze objętym projektem mpzp i w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej grzybów i ochrony gatunkowej zwierząt* [15] [16] [17], gatunki z załącznika IV *Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) tzw. *Dyrektywy Siedliskowej*, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie (według danych przekazanych przez RDOŚ w postaci wektorowej, GDLP).

Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), wraz z układem drogowym (dr). Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych (RIVa, RIVb i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Roślinność obszaru opracowania to zadrzewienia i zakrzewienia o narzuconej, uporządkowanej formie o granicach określonych podziałami ewidencyjnymi. W centralnej części projektu mpzp znajduje się zwarty obszar roślinności drzewiastej, o powierzchni około 4,5 ha, stanowiący grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Krajobraz terenu nie wykazuje szczególnych walorów wizualno-estetycznych, jest to typowy krajobraz rolniczy powiązany z jednostką osadniczą.

5.7.2. Formy ochrony przyrody

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody obszar objęty projektem mpzp zawarty jest w całości, w granicach obszaru chronionego krajobrazu o nazwie: „Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra”. Obszar ten, o powierzchni 71425 ha wyznaczony został *Rozporządzeniem Nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 1 sierpnia 1992 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa leszczyńskiego, dla zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych*. W wyniku zmiany Ustawy o ochronie przyrody z dnia 7 grudnia 2000r. na podstawie art. 7 obszary chronionego krajobrazu utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów (ustawa o ochronie przyrody z 1991r.) stały się obszarami chronionego krajobrazu na podstawie nowych przepisów. Tym samym sama forma ochrony przyrody jaką jest analizowany OChK „Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra” funkcjonuje w obiegu formalno-prawnym jako obszar, którego cele są zgodne z obowiązującą Ustawą o ochronie przyrody. Natomiast w przypadku ograniczeń (zakazów, nakazów) wynikających bezpośrednio z Rozporządzenia Nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego uznaje się te zapisy jako nieaktualne w związku z art. 11 Ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody z dnia 7 grudnia 2000r. **Tym samym Rozporządzenie Nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego utraciło moc w zakresie ograniczeń, które obowiązują na jego obszarze, co stanowi zagrożenie w kontekście zasobów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru, a tym samym wymaga pilnych regulacji w tym zakresie.**

Podsumowując, pomimo nieuregulowanej kwestii formalno-prawnej w zakresie dostosowania przepisów o ochronie analizowanego OChK do obowiązujących założeń Ustawy o ochronie przyrody, sam cel ochrony analizowanego obszaru został utrzymany. W zakresie obowiązujących celów ochrony, nie prognozuje się aby założenia projektu mpzp mogły doprowadzić do zniszczenia, utraty lub zaburzenia na szeroką skalę krajobrazu czy też otaczających ekosystemów. Nie prognozuje się aby ustalenia mpzp mogły zmniejszyć zaspokajanie potrzeb społecznych związanych z turystyką na terenie analizowanego OChK. Należy również podkreślić że założenia i ustalenia planistycznego dla analizowanego projektu mpzp nie kolidują również pełnieniem funkcji korytarza ekologicznego jakim jest OChK Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra.

Dla zapewnienia pełnej ochrony analizowanego OChK wskazuje się na konieczność zmiany przepisów wyznaczających sprawującego nadzór nad obszarem, jak również regulujących kwestie jego ochrony (zakazy), czy konieczności weryfikacji przebiegu granic formy w aspekcie obowiązujących przepisów o ochronie przyrody.

W granicach obszaru objętego projektem mpzp nie występują pozostałe obszarowe, jak i punktowe formy ochrony przyrody zgodnie z *Ustawą o ochronie przyrody* [4]. Przez obszar ten nie przebiegają również korytarze ekologiczne.

5.8. Powietrze atmosferyczne

Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), wraz z układem drogowym (dr). Północna część projektu planu (na północ od terenu 1.1ZPW) stanowi uzupełnienie zabudowy związanej z miejscowością Lipno, która rozciąga się wzdłuż drogi powiatowej w kierunku Goniembic. Część południowa przedstawia kolejne osiedle rozciągnięte pomiędzy linią kolejową a linią elektroenergetyczną 110 kV, stanowiąc kontynuację zabudowy Klonówca. Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych (RIVa, RIVb i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz).

Jakość powietrza na obszarze gminy Lipno, a więc również w obszarze objętym projektem mpzp kształtowana jest głównie przez niską emisję. Emisja z sektora bytowo-komunalnego odpowiada za ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenem, szczególnie w okresach grzewczych. Związane jest to z faktem, że podstawowym źródłem ogrzewania na terenie gminy są indywidualne kotłownie oraz paleniska domowe opalane paliwem stałym. Ponadto problemem jest zjawisko wykorzystywania paliwa o bardzo niskiej jakości (zły gatunkowo węgiel, nie sezonowane drewno, muł węglowy i inne), a niejednokrotnie zastępowanie go odpadami. Spalanie odpadów stanowi źródło emisji toksycznych związków takich jak dioksyny, furany czy benzo(a)piren. Wykorzystywanie do ogrzewania źle przygotowanego lub nie sezonowanego drewna jest z kolei istotnym źródłem pyłu i benzo(a)pirenu. O zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego decyduje również emisja z komunikacji. W obszarze objętym projektem mpzp źródłem emisji liniowej może być emisja z pojazdów mechanicznych poruszających się po drodze wojewódzkiej nr 309 (droga w sąsiedztwie południowej części projektu mpzp), jak również po drodze powiatowej w kierunku Goniembic (marginalne znaczenie mają drogi wewnętrzne obsługujące tereny istniejącej zabudowy w granicach projektu planu). Dodatkowo, z uwagi na w dużej mierze rolniczy charakter Lipna i Klonówca, źródłem emisji niezorganizowanej w granicach opracowania planu może być pylenie z pól lub emisja substancji ze środków ochrony roślin lub nawozów. Wynika to z rolniczego sposobu użytkowania gruntów w otoczeniu.

W województwie wielkopolskim monitoring jakości powietrza oparty jest o stacje automatyczne i manualne, wykonujące pomiary stężeń następujących substancji: CO - tlenek węgla, NO - tlenek azotu, NO₂ - dwutlenek azotu, NO_x - tlenki azotu, O₃ - Ozon, PM10 - pył zawieszony PM10, PM2.5 - Pył zawieszony PM2.5, SO₂ - Dwutlenek siarki, S_PM10 - arsen w PM10, BAP_PM10 - benzo(a)piren w PM10, CD_PM10 - kadm w PM10, NI_PM10 - nikiel w PM10, PB - Ołów, BZN - benzen. Na obszarze gminy Lipno nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu jakości powietrza.

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim” – raportem wojewódzkim Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska - Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Poznaniu za rok 2022, gmina Lipno została zakwalifikowana do strefy wielkopolskiej 2, gdzie na podstawie wykonanych pomiarów stwierdzono występowanie przekroczeń obowiązującego dla benzo(a)pirenu poziomu docelowego. Stężeniem kryterialnym w ocenie zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem zawartym w pyłe zawieszonym PM10 jest średnioroczny poziom docelowy (1 ng/m³). Skutkiem było zakwalifikowanie strefy do klasy C. Należy pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Przy braku stacji monitorujących na terenie gminy Lipno, nie ma możliwości stwierdzenia aktualnego zanieczyszczenia powietrza. Zanieczyszczenie można oszacować jedynie na podstawie modelowania immisji, tym samym wyniki modelowania mogą nie być miarodajne.

W związku z położeniem gminy Lipno w obrębie strefy wielkopolskiej obowiązuje dla niej „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, przyjęty *Uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954) [24].*

Poziomy dopuszczalne substancji w powietrzu zostały określone w Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [12].

5.9. Klimat akustyczny

Na obszarze objętym projektem mpzp nie występują punktowe emitery zanieczyszczeń hałasu i vibracji. Na terenach gminy Lipno głównym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa oraz kolejowa, której to uciążliwości, ze względu na swoją specyfikę, uwarunkowaną natężeniem i płynnością ruchu,

rodzajem pojazdów, a także stanem nawierzchni dróg czy stanem technicznym infrastruktury, mają charakter liniowy.

W granicach oraz bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego projektem mpzp zlokalizowane są istotne szlaki komunikacyjne, mianowicie – droga wojewódzka nr 309, linia kolejowa nr 271 relacji Poznań – Wrocław oraz droga powiatowa w kierunku Goniembic.

Przez zachodnią część gminy Lipno przebiega droga ekspresowa S5. Droga ta po zrealizowaniu odciążyła w dużej mierze drogę krajową nr 5, która to z tego powodu została zdegradowana do drogi wojewódzkiej nr 309 relacji Sierakowo (powiat rawicki) – Lipno, stając się drogą o znacznie mniejszym natężeniu ruchu. W rezultacie liczebność pojazdów na drodze krajowej (obecnie wojewódzkiej) zmniejszyła się, analogicznie zatem uciążliwość hałasu została ograniczona na przedmiotowej drodze, co jest korzystne z punktu widzenia ochrony terenów zabudowanych przed hałasem.

Pojazdy mechaniczne poruszające się po drogach mogą generować hałas do środowiska. Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Zgodnie z art. 115a ust. 2 *Ustawy Prawo ochrony środowiska* [2] nie przewiduje się jednakże wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego projektem mpzp przebiega linia kolejowa nr 271 Poznań Główny - Wrocław Główny – w całości zelektryfikowana dwutorowa linia kolejowa znaczenia państwowego, o długości 164,212 km. Linia ta stanowi element Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T) - magistrali E 59 ujętej w Umowie europejskiej o głównych międzynarodowych liniach kolejowych (AGC). Linia kolejowa nr 271 jest obecnie jednym z najintensywniej eksploatowanych odcinków infrastruktury kolejowej w Polsce.

Zgodnie z *Programem ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023*, dla linii kolejowej nr 271 przebiegającej przez obszar gminy Lipno nie zidentyfikowano naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w stosunku do terenów chronionych akustycznie.

Od kilku lat linia kolejowa nr 271 przechodzi gruntowną modernizację. W wyniku modernizacji linia zostanie dostosowana do poniższych parametrów:

- wprowadzenie prędkości 160 km/h dla pociągów pasażerskich i 120 km/h dla pociągów towarowych,
- skrócenie o 30-60 minut czasu jazdy pociągów w ruchu pasażerskim oraz o 45 minut pociągów towarowych w stosunku do obecnego rozkładu jazdy,
- zwiększenie na modernizowanym odcinku nacisku na oś do 221 kN,
- zminimalizowanie negatywnego wpływu linii kolejowej na środowisko naturalne,
- przystosowanie części przebudowywanych przepustów oraz obiektów mostowych do funkcji przejść dla zwierząt.

W ramach modernizacji linii nr 271 wykonane zostaną nowe bezстыkowe szyny, nowe rozjazdy oraz zainstalowane zostaną nowe urządzenia ochrony przed hałasem w postaci ekranów akustycznych co w połączeniu znacznie poprawi się klimat akustyczny w najbliższym otoczeniu linii kolejowej.

Zagrożenie hałasem w rejonie drogi wojewódzkiej oraz linii kolejowej powoduje, że tereny bezpośrednio przyległe do tych ciągów komunikacyjnych, nie nadają się do przeznaczenia pod realizację funkcji chronionych (np. mieszkaniowe czy związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży) bez zastosowania urbanistycznych lub technicznych środków ochrony przed hałasem.

Wprowadzane ustaleniami projektu mpzp tereny: **MN, MNW** należą do **terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN-U, MNW-U** - do **terenów mieszkaniowo – usługowych**, tereny **U-**

ZP i ZPW zaś do **terenów rekreacyjno - wypoczynkowych** - dla których przepisy odrębne określają dopuszczalne poziomy hałasu (*Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [13]*).

5.10. Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne, w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu, itp. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje: w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych oraz w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

Na obszarze objętym projektem mpzp występują emitory promieniowania elektromagnetycznego w postaci linii energetycznych wysokiego i średniego napięcia (WN 110kV i SN 15kV), dla których obowiązują szczególne warunki zagospodarowania oraz ograniczenia w użytkowaniu m.in. w zakresie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [22]* oraz *Rozporządzeniu Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [7]*.

Linie wysokiego napięcia (110 kV) mają szczególne znaczenie dla planowanego zagospodarowania, gdyż zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Z uwagi, iż skablowanie takich linii jest bardzo kosztowne, należy przyjąć, że sieci te stanowią istotne ograniczenie w sposobie zagospodarowywania terenów. W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu obowiązują pasy technologiczne od dystrybucyjnych linii elektroenergetycznych. Szczególne warunki zagospodarowania oraz ograniczenia w użytkowaniu w postaci m.in. koniecznych do zachowania odległości obiektów budowlanych i warunków zagospodarowania terenów w sąsiedztwie linii elektroenergetycznych określa *Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie [6]*.

Zgodnie z art. 124 ustawy Prawo ochrony środowiska, prowadzi się, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Z opracowania Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pn. „*Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2021 w województwie wielkopolskim*”, wynika iż poziomy PEM zmierzone w roku 2021 na terenie województwa wielkopolskiego są dużo niższe od poziomu dopuszczalnego. Prowadzone systematycznie od 2008 roku pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych.

5.11. Zabytki

W granicach projektu mpzp obejmuje się ochroną strefę stanowiska archeologicznego, oznaczoną graficznie na rysunku planu i opisaną oznaczeniem: AZP 63-24/98. W strefie tej obowiązują przepisy odrębne jak dla gminnej ewidencji zabytków - w przypadku przystąpienia do zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi obowiązują wymogi związane z przeprowadzeniem badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Regulacje dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i stanowisk archeologicznych definiują zapisy Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [8]. Ten akt prawny określa procedury związane z badaniami, dokumentacją, ochroną i zarządzaniem stanowiskami archeologicznymi.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zgodnie z *Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [3] projekt mpzp sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Na części obszaru objętego projektem mpzp obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 34 ust. 1 *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [3], uchwalenie przedmiotowego projektu mpzp spowoduje, że na obszarze objętym opracowaniem utracą moc uprzednio sporządzone plany miejscowe – przyjęte uchwałami:

- Nr IX/61/2003 Rady Gminy Lipno z dnia 17 września 2002 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno w obrębie miejscowości Klonówiec (Dz. Urz. Woj. Włkp. z dnia 10 listopada 2003 roku, Nr 174, poz. 3246)
- Nr LXVI/396/2018 Rady Gminy Lipno z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla obszarów o przeważającej funkcji rolnej i leśnej, położonych w części obrębów Lipno, Klonówiec i Żakowo (Dz. Urz. Woj. Włkp. z dnia 19 listopada 2018 roku, poz. 9089).

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Głównym celem jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem walorów przyrodniczych. Za wariant „0” należy w tym przypadku uznać obecnie występujące uwarunkowania, stan zabudowy i zagospodarowania terenu zrealizowany na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, lub wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (na terenach nie objętych obowiązującymi mpzp).

Do konsekwencji wynikających z braku realizacji postanowień zawartych w przedmiotowym projekcie mpzp zaliczyć należy ograniczenie możliwości rozwoju jednostki osadniczej - Klonówca – niedopuszczenie do rozwoju osadniczego w postaci uzupełnienia i kontynuacji istniejącej zabudowy na terenach oznaczonych w obowiązującym mpzp symbolami: 16R i 17R, jak również pozostawienie możliwości realizacji zabudowy w sposób nieuporządkowany, na mocy możliwych do uzyskania decyzji o warunkach zabudowy – na terenach pozbawionych obowiązującego mpzp.

W przypadku pozostawienia terenów w dotychczasowym użytkowaniu, na obszarze objętym projektem mpzp oddziaływanie wynikać może głównie z pracy maszyn rolniczych (pylenie, emisja gazów i pyłów do powietrza z emisji spalin, hałas pojazdów mechanicznych, rolniczych), wprowadzania do gleby związków chemicznych (stosowanie naturalnych lub sztucznych środków ochrony roślin), jak również może być związane z ryzykiem przedostawania się biogenów do wód gruntowych przy nadmiernych dawkach nawozów. Oddziaływanie w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza związane może być w dalszym ciągu z poruszaniem się pojazdów samochodowych po okolicznych istniejących drogach.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Ochrona przyrody

W związku z realizacją ustaleń projektu miejscowego planu nie przewiduje się wystąpienia problemów związanych z ochroną przyrody.

Obszar objęty projektem mpzp zawarty jest w całości, w granicach obszaru chronionego krajobrazu o nazwie: „Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra”, jednakże, zgodnie z przedstawioną w rozdziale 8 oceną potencjalnego oddziaływania na tę formę ochrony przyrody, na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu mpzp wpłynęła negatywnie na cele ochrony, bądź uniemożliwiła realizację celów, dla których powołano przedmiotowy OCHK, tj. zachowanie i ochronę obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienie społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych.

W granicach obszaru objętego projektem mpzp nie występują pozostałe obszarowe, jak i punktowe formy ochrony przyrody zgodnie z *Ustawą o ochronie przyrody* [4]. Na analizowanym obszarze nie występują siedliska przyrodnicze, gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, przez obszar objęty projektem mpzp nie przebiegają również korytarze ekologiczne.

Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), wraz z układem drogowym (dr). Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych (RIVa, RIVb i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Roślinność obszaru opracowania to zadrzewienia i zakrzewienia o narzuconej, uporządkowanej formie o granicach określonych podziałami ewidencyjnymi. W centralnej części projektu mpzp znajduje się zwarty obszar roślinności drzewiastej, o powierzchni około 4,5 ha, stanowiący grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Krajobraz terenu nie wykazuje szczególnych walorów wizualno-estetycznych, jest to typowy krajobraz rolniczy powiązany z jednostką osadniczą.

Ochrona środowiska – ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Ważnym aspektem ochrony środowiska jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, z jednoczesnym zapewnieniem dobrego stanu wód zgodnie z art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Niezwykle ważne jest zatem funkcjonowanie infrastruktury mającej za zadanie zbieranie i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem ich do środowiska wodnego lub gruntu.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW600070. Stan ilościowy ww. części wód ocenia się jako dobry, stan chemiczny pozostaje słaby (zgodnie z IIaPGW). Obszar JCWPd nr 70 podlega dużej presji ze strony działalności rolniczej. Zagrożeniem dla jakości wód są również: stacje i magazyny paliw, małe i duże oczyszczalnie ścieków, zrzuty ścieków, składowiska odpadów. Przedmiotowa część wód zagrożona jest nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych. Dla JCWPd 70 wskazano derogacje czasowe dla osiągnięcia wyznaczonego celu środowiskowego (po 2027 r.).

W kwestii wód powierzchniowych, stan wód JCWP rzecznej, o nazwie Kanał Wonieść kodzie: PLRW600025185669, w zlewni której położony jest obszar mpzp, jest zły (zgodnie z IIaPGW, jak i wynikami monitoringu). Mając na uwadze powyższe istotnym jest niepogarszanie stanu wód podziemnych, jak również podejmowanie działań mających na celu poprawę stanu wód powierzchniowych.

Na etapie niniejszej strategicznej oceny nie prognozuje się, aby projektowany w projekcie mpzp sposób zagospodarowania terenu mógł spowodować pogorszenie jakości wód powierzchniowych i

podziemnych. W projekcie mpzp ustala się warunki oczyszczania i odprowadzania ścieków, jak również zagospodarowania wód opadowych i roztopowych zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Ochrona środowiska – ochrona powietrza oraz ochrona przed hałasem

Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), wraz z układem drogowym (dr). Północna część projektu planu (na północ od terenu 1.1ZPW) stanowi uzupełnienie zabudowy związanej z miejscowością Lipno, która rozciąga się wzdłuż drogi powiatowej w kierunku Goniembic. Część południowa przedstawia kolejne osiedle rozciągnięte pomiędzy linią kolejową a linią elektroenergetyczną 110 kV, stanowiąc kontynuację zabudowy Klonówca. Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią grunty orne (RIVa, RIVb i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz).

Występująca w granicach opracowania, jak również w sąsiedztwie zabudowa mieszkaniowa stanowi punktowy emitent zanieczyszczeń powietrza należący do tzw. niskiej emisji. Źródłem emisji niezorganizowanej w granicach opracowania planu może być również pylenie z pól lub emisja substancji ze środków ochrony roślin lub nawozów, a także – w formie emisji liniowej – emisja z pojazdów mechanicznych poruszających się po drogach gruntowych i lokalnych. W obszarze objętym projektem mpzp źródłem emisji liniowej może być emisja z pojazdów mechanicznych poruszających się po drodze wojewódzkiej nr 309 (droga w sąsiedztwie południowej części projektu mpzp), jak również po drodze powiatowej w kierunku Goniembic (marginalne znaczenie mają drogi wewnętrzne obsługujące tereny istniejącej zabudowy w granicach projektu planu). W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania mpzp – wzdłuż jego wschodniej granicy przebiega droga powiatowa.

Na terenach gminy Lipno głównym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa oraz kolejowa, które to uciążliwości, ze względu na swoją specyfikę, uwarunkowaną natężeniem i płynnością ruchu, rodzajem pojazdów, a także stanem nawierzchni dróg czy stanem technicznym infrastruktury, mają charakter liniowy. W granicach oraz bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego projektem mpzp zlokalizowane są istotne szlaki komunikacyjne, mianowicie – droga wojewódzka nr 309, linia kolejowa nr 271 relacji Poznań – Wrocław oraz droga powiatowa w kierunku Goniembic.

Wprowadzane ustaleniami projektu mpzp tereny: MN, MNW należą do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN-U, MNW-U - do terenów mieszkaniowo – usługowych, tereny U-ZP i ZPW zaś do terenów rekreacyjno – wypoczynkowych - dla których przepisy odrębne określają dopuszczalne poziomy hałasu (zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [13]*).

Ochrona mienia i zdrowia ludzi

Ocenia się, iż projektowany w planie sposób zagospodarowania terenu nie stanowi zagrożenia dla mienia czy zdrowia ludzi. Przeznaczenie pod zabudowę terenów stanowiących uzupełnienie lub kontynuację zabudowy Klonówca lub Lipna (zabudowa w obrębie Klonówiec stanowiąca kontynuację zabudowy Lipna w kierunku Goniembic), wpisuje się w planowanie i lokalizowanie nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, a usytuowanie tego terenu bezpośrednio przy istniejących drogach wypełnia przesłankę kształtowania struktur przestrzennych z dążeniem do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego. Teren przeznaczony pod realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej nie należy do obszarów zagrożonych powodzią, czy osuwaniem się mas ziemnych.

Ochrona wartości kulturowych

W granicach projektu mpzp objęto ochroną strefę stanowiska archeologicznego. W strefie tej obowiązują przepisy odrębne jak dla gminnej ewidencji zabytków - w przypadku przystąpienia do zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi obowiązują wymogi związane z przeprowadzeniem badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec ujmuje ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno – gospodarczego zgodnie z założoną polityką przestrzenną, dbałością o ład przestrzenny, jak również ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W ocenie oddziaływania inwestycji na środowisko wyróżnia się przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* [14], dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w *Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1]. Zadaniem prognozy jest m.in. przeanalizowanie, czy dopuszczone w projekcie planu zagospodarowanie terenów może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco, zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w ww. rozporządzeniu.

Na obszarze objętym projektem mpzp zakazuje się prowadzenia działalności zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Prowadzenie działalności zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dopuszcza się jedynie w granicach terenu 1.1U-P, stanowiącego teren usług lub przemysłu. Teren ten, stanowiący najdalej na północ wysunięty fragment projektu mpzp dopuszcza realizację następujących działalności:

- 1) handel detaliczny o powierzchni sprzedaży do 2000 m²;
- 2) składy, magazyny i handel hurtowy;
- 3) obsługę spedycji, przeładunek i sortowanie towarów oraz działalność kurierską;
- 4) usługi związane z obsługą, pielęgnacją, wynajmem i naprawą pojazdów samochodowych oraz maszyn i urządzeń;
- 5) usługi o charakterze biurowym, związane z obsługą klientów;
- 6) gastronomię;
- 7) usługi hotelowe takie jak: hotele, motele, zajazdy wraz z przeznaczeniem uzupełniającym funkcje hotelowe, takim jak: gastronomia, sale konferencyjne, sale wystawiennicze, sale taneczne;
- 8) usługowo-produkcyjną działalność ogrodniczą;
- 9) produkcję energii pozyskiwanej z energii słonecznej;
- 10) działalność produkcyjną bądź usługowo-produkcyjną, w tym rzemiosło usługowo-produkcyjne.

W świetle powyższego, zgodnie z analizowanym katalogiem przedsięwzięć, do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikować się może:

- zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody,
- centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody,
- zabudowa usługowa, inna niż centra handlowe, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry lub obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, objęta ustaleniami miejscowego

planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody,

- ośrodki wypoczynkowe lub hotele, zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, terenami przemysłowymi, innymi terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi terenami niezabudowanymi, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. poz. 1390 i 1781), wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody,
- garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody,

Ponadto, mając na uwadze dopuszczenie w projekcie mpzp możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej na znacznej powierzchni, do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikować się może:

- zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody,

- jak również, realizowane dla obsługi ww. terenów:

- drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Powyższą kwalifikację dokonano na podstawie dostępnych informacji – projektowanego zagospodarowania. Wskazać należy, iż poza strategiczną oceną oddziaływania na środowisko, dla przedsięwzięć (inwestycji) obowiązuje ocena oddziaływania na środowisko. Kwalifikacja przedsięwzięcia (inwestycji) odbywa się wówczas poprzez screening środowiskowy, który uwzględnia uwarunkowania techniczne i technologiczne planowanej inwestycji, o których na etapie tworzenia niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie wiadomo. Skutkiem właściwego skategoryzowania przedsięwzięcia będzie konieczność lub brak konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla przedsięwzięć nieujętych w katalogu *Rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [14]* nie ma konieczności uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Projektowany dokument nie przedstawia konkretnych założeń i warunków prowadzenia inwestycji, a jedynie projektowane zagospodarowanie terenu. Mając to na uwadze na etapie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ustalenia projektu mpzp omówiono na poziomie szczegółowości zgodnie z obecnym stanem wiedzy.

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi funkcjami terenu. Strategiczna ocena oddziaływania uwzględnia aktualny sposób użytkowania terenu, stan zagospodarowania terenu oraz powierzchnię poszczególnych przeznaczeń, a także walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz inne ważne z punktu widzenia ochrony środowiska elementy.

W dokumencie przedstawiono potencjalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, obszary chronione, powierzchnię ziemi i krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, zabytki, dobra materialne, zdrowie i warunki życia ludzi, jakie może wystąpić w związku z realizacją przyjętych założeń. Poniżej przedstawiono szczegółową ocenę oddziaływania na każdy komponent środowiska.

8.1. Oddziaływania na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oraz obszary podlegające ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody*

Projekt mpzp ustanawia kompleksowe zagospodarowanie obszaru o powierzchni około 68,6 ha w postaci dwóch osiedli mieszkaniowych – terenów zabudowy mieszkaniowej, wraz z układem komunikacyjnym oraz towarzyszącymi terenami usługowymi, inwestycyjnymi. W związku z ustaleniem w projekcie mpzp nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę przewiduje się możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania związanego z zajęciem powierzchni dotychczas niezabudowanej, biologicznie czynnej.

Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), wraz z układem drogowym (dr). Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych (RIVa, RIVb i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Roślinność obszaru opracowania to zadrzewienia i zakrzewienia o narzuconej, uporządkowanej formie o granicach określonych podziałami ewidencyjnymi. W centralnej części projektu mpzp znajduje się zwarty obszar roślinności drzewiastej, o powierzchni około 4,5 ha, stanowiący grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Roślinność ta w projekcie mpzp zostaje zachowana - objęta zostaje przeznaczeniem w postaci terenu zieleni urządzonej wysokiej. Przeznaczenie to wpisuje się w ustalenia obowiązującego studium – zgodnie z zapisami studium teren ten stanowi *obszary rolne stanowiące obudowę cieków rolnych, a także obszary rolne oraz obszary leśne i skupisk zadrzewień śródpolnych.* W projekcie mpzp zachowuje się przebieg istniejącego rowu melioracyjnego, obudowując go dodatkowo pasem gruntów pozbawionych możliwości wprowadzania zabudowy – terenem rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej. Ocenia się, iż zachowanie ww. terenów biologicznie czynnych, stanowić będzie pozytywne długoterminowe oddziaływanie z punktu widzenia bioróżnorodności, roślin i zwierząt – wpłynie bezpośrednio na utrzymanie bioróżnorodności, w tym zachowanie zasobów fauny i flory. Ponadto wpłynie korzystnie na środowisko gruntowo – wodne, jak i poprawę warunków termicznych i anemometrycznych (umożliwienie swobodnego przepływu mas powietrza).

W ramach oceny wpływu skutków realizacji projektu mpzp, na etapie niniejszej prognozy nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na obszary podlegające ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody* [4], w szczególności na cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na ciągłość korytarzy ekologicznych.

Z danych przekazanych przez RDOŚ w Poznaniu, jak również zawartych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, w tym na mapach prezentujących granice obowiązujących form ochrony przyrody (geoserwis.gdos.gov.pl) wynika, iż obszar opracowania znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu (przy jego zachodniej granicy) o nazwie: „Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra”.

Obszar ten wyznaczony został Rozporządzeniem Nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 1 sierpnia 1992 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa leszczyńskiego, na mocy ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. poz. 1079, z późn. zm.), **dla zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych.**

Wskazać należy, iż stosownie do art. 157 uop, dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów uchylonej ustawy z 1991 r. zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Mając na uwadze fakt, iż do dnia obecnego nie wprowadzono do obiegu prawnego rozporządzenia regulującego kwestię omawianego obszaru chronionego krajobrazu, wskazuje się, iż omawiany akt prawny **utracił moc w zakresie ograniczeń, które obowiązują na jego obszarze, co stanowi zagrożenie w kontekście zasobów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru.**

Niemniej jednak, mając na uwadze fakt zawarcia obszaru opracowania w granicach przedmiotowego OCHKU, potwierdzony wskazanymi powyżej dostępnymi danymi przestrzennymi, stwierdza się, iż zapisy w projekcie planu mają charakter odwołania dynamicznego, rozumianego jako stan, w którym na dzień dzisiejszy brak jest obowiązujących regulacji, w tym ograniczeń na obszarze, ze wskazaniem na konieczność zmiany przepisów, a co za tym idzie, możliwość ich pojawienia się w przyszłości.

Ochronę obszaru opracowania, mającą na celu wypełnienie celów ochrony, dla których utworzony został obszar chronionego krajobrazu, tj. *zachowanie i ochrona obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienie społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych*, zapewniono w postaci regulacji ustanowionych w projekcie miejscowego planu, poprzez m.in.:

- zapewnienie ładu przestrzennego, dzięki wprowadzeniu określonych rodzajów zabudowy, parametrów zabudowy, wskaźników zagospodarowania terenów w ramach wprowadzanych przeznaczeń,
- uniemożliwienie powstawania nowej zabudowy, w sposób niekontrolowany, bez nawiązania do otoczenia w wyniku wydawanych decyzji o warunkach zabudowy w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu,
- realizację zamierzeń inwestycyjnych (mieszkaniowych, usługowych, komunikacyjnych), zgodnie z zasadami dotyczącymi modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, określonymi w mpzp,
- zachowanie terenów zielonych oraz wodnych (rów melioracyjny), mających pozytywny wpływ na walory krajobrazowe obszaru opracowania.

Podsumowując, z uwagi na położenie obszaru objętego opracowaniem – wzdłuż zachodniej granicy obszaru, jego częściowe zurbanizowanie (projekt mpzp wyznacza tereny zabudowy stanowiącej uzupełnienie i kontynuację zabudowy istniejącej), jak również brak szczególnych walorów krajobrazowych na tym terenie (krajobraz rolniczy związany z jednostką osadniczą – z elementami istniejącej zabudowy, układu komunikacyjnego oraz gruntów użytkowanych rolniczo), na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla celów ochrony, dla których wyznaczono ww. OCHK.

Na obszarze objętym projektem mpzp nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania w stosunku do siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000* [19], gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz stref ochrony, miejsc rozrodu i regularnego występowania ptaków objętych ochroną gatunkową zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej grzybów i ochrony gatunkowej zwierząt* [15] [16] [17], gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkich, gdyż takie siedliska i gatunki nie występują na obszarze mpzp, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie (zgodnie z danymi wektorowymi RDOŚ w Poznaniu, GDLP).

Reasumując, założeniem projektu mpzp jest ustalenie zasad zabudowy i zagospodarowania dla terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Charakter długoterminowy, stały i bezpośredni oddziaływań ma w tym przypadku realizacja nowej zabudowy oraz infrastruktury jej towarzyszącej (infrastruktury komunikacyjnej w postaci dróg publicznych oraz wewnętrznych, miejsc postojowych), prowadząca do zajęcia powierzchni biologicznej obszaru, dotychczas niezabudowanego. Na etapie niniejszej strategicznej oceny stwierdza się, iż oddziaływanie to stanowić będzie oddziaływanie niekorzystne, jednakże niepowodujące widocznych zmian w środowisku. Niewielka presja wynika z faktu, że na tym terenie flora i fauna nie przedstawia większych wartości przyrodniczych. Roślinność drzewiasta zostaje zachowana – przekształceniu podlegać będą głównie tereny gruntów ornych.

8.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

W związku z ustaleniem w projekcie mpzp nowych terenów przeznaczonych pod realizację zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub przemysłowej, wraz z terenami komunikacji zbiorowej, na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przewiduje się możliwość wystąpienia potencjalnego oddziaływania o charakterze długoterminowym, stałym i bezpośrednim. Oddziaływanie to związane będzie z zajęciem powierzchni dotychczas niezabudowanej, biologicznie czynnej.

Potencjalne oddziaływanie w związku z realizacją obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na etapie realizacji może być związane z następującymi czynnikami:

- pracami ziemnymi, tj. tworzeniem wykopów, formowaniem nasypów pod projektowane obiekty i drogi, gromadzeniem nadkładu;
- pracami budowlanymi tj. zajęciem powierzchni biologicznie czynnej pod obiekty budowlane, drogi i pozostałą niezbędną infrastrukturę techniczną;
- z czasowym zajęciem terenu na place budowlane lub obiekty tymczasowe.

Przekształcenia struktury glebowej mogą powodować trwałe lub okresowe zmiany w budowie geologicznej (zniszczenie podpowierzchniowych warstw gruntu, ewentualne zasypywanie terenów sąsiadujących z drogą) i stosunkach wodnych (czasowe zakłócenie ustalonego spływu wód opadowych i gruntowych, zmiany w naturalnym drenażu terenu, zmiany w poziomie lustra wód gruntowych).

W przypadku realizacji ustaleń może być konieczna zmiana sposobu użytkowania gruntu – z terenów użytków rolnych – gruntów ornych IV i V klasy na grunty budowlane. W przypadku zajęcia terenów niskich klas bonitacyjnych nie będzie wymagana zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, grunty rolne klas I-III, położone w granicach administracyjnych miast nie wymagają zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na przeznaczenie gruntów rolnych na cele inne niż rolnicze. Niemniej jednak wyłączenie z produkcji rolniczej użytków rolnych zaliczonych do klas I-IIIa/IIIb, wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego oraz dla użytków klas IV, IVa, IVb, V i VI, wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego wymaga uzyskania decyzji starosty zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji przed rozpoczęciem użytkowania innego niż rolnicze.

Oddziaływanie na powierzchnię terenu może wystąpić również w przypadku skażenia gruntu w czasie wystąpienia awarii urządzeń, instalacji lub środków i maszyn transportowych prowadzących prace budowlane/prace ziemne. Będą to zagrożenia typu fizykochemicznego. Podejmowane w przypadku skażenia działania ratunkowe często związane są z usunięciem skażonej warstwy gruntu o określonej miąższości, co okresowo wpływa na zmianę ukształtowania powierzchni ziemi. Przekształcenia te występują jednak zwykle rzadko i obejmują niezbyt dużą powierzchnię terenu. Będą to jednak oddziaływania chwilowe i krótkotrwałe ograniczone do czasu prowadzenia prac budowlanych, transportu materiałów i substancji.

W związku z dopuszczeniem zabudowy na terenie dotychczas niezabudowanym (użytki rolne) prognozuje się możliwe zwiększenie terenów utwardzonych w stosunku do powierzchni biologicznie czynnej. W ramach projektowanych ustaleń nie ocenia się takiego zwiększenia powierzchni uszczelnionej,

które mogłoby spowodować zmianę stosunków gruntowo-wodnych obszaru w postaci, np. przesuszenia terenu, wywołania szybszego spływu terenowego w związku z utwardzeniem powierzchni, a także ograniczenia retencji w gruncie. Ustalony w projekcie mpzp udział powierzchni biologicznie czynnej (50% na terenach MNW, 1MNW-U, 40-50-% na terenach MN, MN-U; 35% na terenie UL, 25% na terenie U-P, 40% na terenach U-ZP) zapobiegać będzie całkowitemu uszczelnieniu powierzchni oraz umożliwi zachowanie zdolności retencyjnych na tych terenach.

Na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oceniono potencjalne oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wynikające z etapu realizacji projektowanego przeznaczenia, przy zajęciu terenu dotychczas niezagospodarowanego. Oddziaływanie oceniono jako powodujące widoczne zmiany w środowisku, w sytuacji gdy teren biologicznie czynny zostanie utwardzony. W przypadku, gdy teren pozostanie powierzchnią biologicznie czynną oddziaływania na przewiduje się.

Krajobraz objęty projektem mpzp to krajobraz rolniczy, powiązany z jednostką osadniczą, nieprzedstawiający szczególnych, cennych walorów czy estetyczno - widokowych. Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe, jak również grunty rolne zabudowane, wraz z układem drogowym. Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych (RIVa, RIVb i RV) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione. Roślinność obszaru opracowania to zadrzewienia i zakrzewienia o narzuconej, uporządkowanej formie o granicach określonych podziałami ewidencyjnymi.

Na etapie niniejszej strategicznej oceny prognozuje się, iż przeznaczenie terenów pod realizację zabudowy w formie kompleksowych osiedli mieszkaniowych nie spowoduje pogorszenia estetyki krajobrazu. Wprowadzana ustaleniami projektu mpzp zabudowa mieszkaniowa stanowi uzupełnienie i kontynuację zabudowy związanej z miejscowością Lipno, która rozciąga się wzdłuż drogi powiatowej w kierunku Goniembic oraz Klonówca. Ocenia się, iż taka lokalizacja terenów przeznaczonych pod zabudowę jest prawidłowa pod względem urbanistycznym. Ponadto lokalizacja ta wpływa pozytywnie na kwestie kształtowania ładu przestrzennego, efektywne gospodarowanie przestrzenią oraz wykorzystanie walorów ekonomicznych przestrzeni.

Kwestię oddziaływania na krajobraz kulturowy omówiono w podrozdziale 8.6.

Reasumując, projektowane przeznaczenie terenu, kontynuując i uzupełniając istniejącą zabudowę jednostki osadniczej nie będzie stanowić zakłóceń w odbiorze wizualnym krajobrazu, z uwagi na występowanie podobnego zagospodarowania w otoczeniu projektu mpzp. W projekcie mpzp ustalono m.in. maksymalną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, czy geometrię dachów. Ustanowienie tych wskaźników w dostosowaniu do wprowadzanych funkcji oraz istniejącej zabudowy ma na celu harmonijne połączenie nowej zabudowy z otoczeniem i minimalizację ewentualnych dysproporcji i zakłóceń wizualnych w krajobrazie.

Z punktu widzenia krajobrazu istotne jest zachowanie i utrzymywanie ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl *Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r.* (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98). Przedmiotowy obszar nie należy do krajobrazów priorytetowych, jak również dotychczas nie opracowano audytu krajobrazowego przedstawiającego jego wartości krajobrazowych.

8.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Projekt mpzp ustala zaopatrzenie w wodę w oparciu o istniejącą, rozdzielczą sieć wodociągową (dopuszczając budowę, rozbudowę i przebudowę rozdzielczej sieci wodociągowej). W razie braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej, dopuszcza się rozwiązania wynikające z przepisów odrębnych.

Zgodnie z *Ustawą Prawo Wodne [9]* możliwe jest pobieranie wód z ujęć indywidualnych. Zgodnie z art. 33 ustawy właścicielowi gruntu przysługuje prawo do zwykłego korzystania z wód stanowiących jego własność oraz z wody podziemnej znajdującej się w jego gruncie. Prawo to nie stanowi prawa do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego. Z zastrzeżeniem, że wykonywanie urządzeń wodnych do poboru wód podziemnych na potrzeby zwykłego korzystania z wód z ujęć o głębokości do 30m nie wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

Wykorzystywanie wód na cele bytowe lub działalności gospodarczej pochodzących zarówno z sieci wodociągowej, jak również z ujęć indywidualnych stanowi zgodnie z cytowaną ustawą odpowiednie zwykłe lub szczególne korzystanie wód, gdzie w przypadku szczególnego korzystania z wód wymaga pozwolenia wodnoprawnego.

Zwykłe korzystanie z wód służy zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego lub własnego gospodarstwa rolnego. Zwykłe korzystanie z wód obejmuje pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m³ na dobę oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m³ na dobę.

Na etapie sporządzania niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie ma możliwości oszacowania ilości zasobów wodnych zużywanych w ramach poszczególnych przeznaczeń, gdyż nie wiadomo, jakiego rodzaju działalność będzie prowadzona na obszarze mpzp, a także w jakim stopniu zaprojektowana zabudowa się zrealizuje. Projekt mpzp ustala, jakiego rodzaju zabudowa zostaje dopuszczona na przedmiotowym terenie. Zapotrzebowanie na wodę oraz wielkość poboru określona będzie na etapie przygotowania decyzji - pozwolenia wodnoprawnego, gdzie zgodnie z warunkami hydrogeologicznymi zostaną określone zasoby wodne oraz dopuszczalne pobory w zależności od planowanej działalności gospodarczej. Mając jednak na względzie zapisy art. 30 *Ustawy Prawo Wodne [9]* wody podziemne wykorzystuje się przede wszystkim do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Projekt ustala zaopatrzenie w wodę z istniejącej rozdzielczej sieci wodociągowej, a także umożliwi budowę, rozbudowę i przebudowę sieci. W celu zapewnienia racjonalizacji zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochrona przed ilościową degradacją, w projekcie mpzp ustalono, że zaopatrzenie z indywidualnych ujęć wody jest możliwe tylko w przypadku braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej. Zaleca się, że optymalnym rozwiązaniem jest realizacja nowej zabudowy na obszarze opracowania, gdy będzie możliwość podłączenia do sieci wodociągowej.

Z analizy uzbrojenia terenu w oparciu o dostępne w serwisie *Geoportal* dane odnośnie uzbrojenia terenu w sieć wodociągową, wynika pełne zwodociągowanie terenów zabudowanych zawartych w granicach opracowania projektu planu, jak i bezpośrednim sąsiedztwie. Ocenia się, iż rozbudowa sieci wodociągowej będzie możliwym i najracjonalniejszym rozwiązaniem dla zaopatrzenia przyszłej zabudowy w wodę. Sieć wodociągowa będzie stopniowo rozbudowywana, w zależności od zaistniałych potrzeb.

W dobie zmian klimatycznych i zapewnienia racjonalizacji zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową degradacją, zużywanie wód podziemnych do innych celów niż bytowe powinno być ograniczane.

Podsumowując, z uwagi na pełne zwodociągowanie otoczenia obszaru opracowania, uznaje się za możliwe i najracjonalniejsze stopniowe wykonywanie przyłączy wodociągowych, w ramach nowych potrzeb. Dopuszczenie realizacji ujęć indywidualnych stanowi wyjątek, zaistniały w razie braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej, których to na etapie wykonywania prognozy nie da się jednoznacznie określić (techniczne, ekonomiczne).

Na obszarze objętym projektem mpzp nie są zlokalizowane ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych. Obszar objęty projektem zlokalizowany jest również poza granicami ustanowionych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, w tym zbiornika międzymorenowego Leszno o numerze 305.

Projekt planu nie zmienia istniejącej sieci hydrograficznej. W granicach opracowania projektu mpzp występuje rów melioracyjny, którego przebieg zostaje zachowany w ustaleniach projektu mpzp, dodatkowo otoczony terenami zieleni dla poprawy warunków gruntowo-wodnych, jak i anemometrycznych.

W związku z ustaleniem w projekcie mpzp terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub przemysłowej wraz z układem dróg, na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ocenia się, iż realizacja przedmiotowego zagospodarowania może być powodem generowania:

- ścieków socjalno-bytowych, komunalnych,
- spływu wód deszczowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych na terenach zagrożonych powstaniem zanieczyszczeń np. z dróg wewnętrznych, miejsc postojowych,
- sytuacji awaryjnych z udziałem pojazdów.

Ścieki, wody opadowe i roztopowe z ładunkiem zanieczyszczeń stwarzają potencjalną możliwość niekorzystnego oddziaływania na otaczające środowisko wodne. Działalność człowieka na obszarach wyposażonych w kanalizację sanitarną i deszczową w znacznym stopniu minimalizuje oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne. Generowane w ramach działalności bytowo - gospodarczej ścieki powinny być oczyszczane przed wprowadzaniem do wód i do ziemi. Realizacja infrastruktury sieciowej w szczególności kanalizacji sanitarnej ma na celu utworzenie sprawnego systemu odprowadzania ścieków, właściwe zagospodarowanie wytworzonych ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych, zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń przed wprowadzeniem do środowiska. Infrastruktura kanalizacyjna służy zatem ochronie środowiska gruntowo - wodnego przed zanieczyszczenia, przyczynia się do utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych..

Projekt planu, w zakresie odprowadzania ścieków dopuszcza budowę, rozbudowę i przebudowę rozdzielczej sieci kanalizacyjnej wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi jak przepompownie ścieków. Jedynie w razie braku warunków przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się rozwiązanie polegające na zastosowaniu szczelnych zbiorników bezodpływowych, z zapewnieniem ich wywożenia do oczyszczalni ścieków, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Z wejściem w życie nowelizacji ustawy z dnia 7 lipca 2022 o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (przepisy weszły w życie w sierpniu 2022) posiadacze szamb oraz przydomowych oczyszczalni ścieków są zobowiązani do posiadania umowy na odbiór nieczystości ciekłych podpisanej z firmą asenizacyjną. Właściciele domów, którzy korzystają z szamb zobowiązani są również do przechowywania dowodów uiszczenia opłat za wywóz nieczystości.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 *Ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* [11] właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z art. 26 ust. 1 *Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* [6] działka budowlana przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z art. 26 ust. 3 rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod

warunkiem zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska.

W przypadku zastosowania indywidualnych rozwiązań gromadzenia lub gromadzenia i oczyszczania ścieków istnieje potencjalne zagrożenie dla środowiska. Ewentualna nieszczelność zbiorników bezodpływowych i awaryjność przydomowych i przyzakładowych oczyszczalni ścieków lub niewłaściwa ich eksploatacja, może przyczynić się do zanieczyszczenia zarówno wód podziemnych, jak i gleby, a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Zaleca się, że optymalnym rozwiązaniem jest realizacja nowej zabudowy na obszarze opracowania, gdy będzie możliwość podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.

Z analizy uzbrojenia terenu w oparciu o dostępne w serwisie *Geoportal* dane odnośnie uzbrojenia terenu w sieć kanalizacyjną, wynika skanalizowanie terenów zabudowanych występujących na zachód od granic opracowania projektu planu. Ocenia się, iż rozbudowa sieci kanalizacyjnej będzie najracjonalniejszym rozwiązaniem dla zaopatrzenia przyszłej zabudowy w wodę. Sieć kanalizacyjna będzie stopniowo rozbudowywana, w zależności od zaistniałych potrzeb.

Wynikające z projektu mpzp ustalenia pozwalają na ochronę środowiska wodno – gruntowego przed zanieczyszczeniami, przyczyniają się do niepogarszania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, a więc nie przewiduje się oddziaływania w tym zakresie. Systemy kanalizacji sanitarnej nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska, mogą zdarzyć się jednak sytuacje awaryjne związane z wyciekami ścieków do środowiska gruntowego.

W związku z prowadzeniem działań o charakterze inwestycyjnym – budową obiektów budowlanych, obiektów i sieci infrastruktury (technicznej i drogowej) w ramach przeznaczeń, z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego, potencjalne oddziaływanie może wynikać z sytuacji awaryjnych tj. niewłaściwej obsługi sprzętu mechanicznego lub niekontrolowanego wycieku substancji szkodliwych i ich przeniknięcia do gruntu i wód. Potencjalne oddziaływanie może mieć charakter chwilowy lub długoterminowy w zależności od ilości i rodzaju substancji oraz czasu wycieku do gruntu. Z uwagi na oddziaływanie w przypadku awarii wskazana jest stała kontrola stanu technicznego tych instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii.

Wody opadowe i roztopowe z terenów dróg niosą ze sobą ładunek zanieczyszczeń tj. zawiesiny, różnego rodzaju substancje olejowe, w tym węglowodory ropopochodne, metale ciężkie (Pb, Zn, Cu, Cd, Cr, Ni i in.), związki organiczne i nieorganiczne, chlorki Na, Mg, Ca, zanieczyszczenia pływające grube, związki biogenne (N, P, K) oraz mikrozanieczyszczenia (np. węglowodory aromatyczne). Funkcjonowanie kanalizacji deszczowej na tego rodzaju terenach służyć będzie ograniczeniu ładunku zanieczyszczeń spływającego z terenów utwardzonych, a zatem wpłynie pozytywnie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

W zakresie gospodarowania wodami opadowymi projekt dopuszcza rozprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie nieutwardzonym, poprzez zachowanie maksymalnie dużych powierzchni nieutwardzonych, a także rozwiązania i urządzenia wodne zapewniające retencję wód opadowych i roztopowych takich jak: doły chłonne, zbiorniki retencyjne, spływy przez powierzchnie zadarnione, na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi. Odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych winno następować zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów odrębnych.

Zgodnie z §28 ust. 1 i 2 *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie [6]*, działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub

do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia przez budynki niskie rozumie się budynki o wysokości do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. Natomiast zgodnie z § 21 ust. 1 *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800)* wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1 ha, obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesin ogólnych oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi bez oczyszczania.

Właściwe postępowanie z wodami opadowymi roztopowymi z terenów utwardzonych, zanieczyszczonych, opiera się na założeniu, iż powierzchnie, na których może dojść do zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi lub chemicznymi takie jak: place manewrowe, miejsca parkingowe, tereny zakładów powinny zostać utwardzone, a zanieczyszczenia ujęte w systemy kanalizacyjne i oczyszczone w stopniu spełniającym wymogi przepisów odrębnych, umożliwiającym ich odprowadzenie.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem określającym dopuszczalny sposób zagospodarowania poszczególnych terenów. Dokument ten nie przedstawia konkretnych założeń i warunków prowadzenia inwestycji. Na etapie sporządzania prognozy nie ma możliwości stwierdzenia, czy, w jakim tempie, w jakim stopniu oraz w jakim charakterze nastąpi realizacja inwestycji w ramach dopuszczonych w projekcie przeznaczeń. Brak jest również określenia charakteru odpowiednich rozwiązań inżynierskich w zakresie sposobów zagospodarowywania wód z terenów inwestycyjnych.

Niemniej jednak wskazuje się, iż odprowadzanie wód opadowych do kanalizacji deszczowej może wpływać na ilość wód podziemnych. Odprowadzanie dużych ilości wód opadowych do kanalizacji deszczowej może prowadzić do szybkiego spływu wód powierzchniowych, co w rezultacie może przyspieszać proces obniżania poziomu wód gruntowych. To z kolei może mieć wpływ na ekosystemy, roślinność i dostępność wody dla roślin oraz ludzi. Duże ilości wód opadowych mogą przeciążać system kanalizacyjny, co może prowadzić do zalania ulic i terenów, a nawet wylania nieoczyszczonych wód deszczowych do cieków naturalnych. To może zwiększać ryzyko powodzi oraz prowadzić do niewłaściwego odprowadzenia zanieczyszczeń. Aby właściwie zarządzać wpływem odprowadzania wód opadowych na ilość wód podziemnych wskazuje się konieczność stosowania technik retencji, takich jak zbiorniki retencyjne, zielone dachy czy przydomowe oczka wodne, które to spowalniają spływ wód deszczowych, umożliwiając ich naturalne wsiąkanie do gleby, ograniczając przy tym ilość wód trafiających do kanalizacji. W kwestii jakości wód za istotne należy uznać stosowanie różnego rodzaju technik i urządzeń do oczyszczania, które to są pomocne w usuwaniu zanieczyszczeń mechanicznych i chemicznych, przed wprowadzeniem wód deszczowych do systemu kanalizacji (woda deszczowa, zbierana z powierzchni ulic, dachów i innych obszarów, może przenosić zanieczyszczenia takie jak oleje, metale ciężkie, sól drogowa i inne substancje chemiczne, te zanieczyszczenia mogą przedostać się do wód gruntowych, pogarszając ich jakość i wpływając na środowisko).

Wpływ zagospodarowania wód opadowych na własnym terenie, na wody podziemne może być złożony i zależy od wielu czynników, takich jak, m.in.: rodzaj gleby, rodzaj zastosowanej infrastruktury,

klimat danego obszaru, rodzaj działalności ludzkiej i wiele innych. Dlatego ważne jest przeprowadzenie lokalnych badań i analiz, aby dokładnie zrozumieć wpływ konkretnych działań na ilość i jakość wód podziemnych w danej lokalizacji.

Gromadzenie wód opadowych za pomocą zbiorników retencyjnych, rowów melioracyjnych, dołów chłonnych czy też systemów infiltracyjnych, pozwala na stopniowe uwalnianie wód do gruntu, co może wpłynąć na zwiększenie poziomu wód podziemnych. W kwestii jakości wód podziemnych, wskazać należy, iż wody opadowe mogą zbierać zanieczyszczenia z powierzchni, takie jak oleje, substancje chemiczne z ulic czy nawierzchni, które w efekcie mogą przenikać do wód podziemnych, pogarszając ich jakość. Woda opadowa, przedostając się przez warstwę gleby, może ulegać pewnej filtracji, która pomaga w oczyszczaniu wód z niektórych zanieczyszczeń. Jednak nadmiernie zanieczyszczone wody opadowe mogą przekroczyć zdolność filtracyjną gleby i negatywnie wpłynąć na jakość wód podziemnych.

Stworzenie odpowiedniej infrastruktury retencyjnej, dopasowanej do charakteru i zakresu inwestycji pozwala na kontrolowanie ilości i jakości wód opadowych, a tym samym ograniczenie wpływu na wody podziemne.

Projekt mpzp ustala zagospodarowanie stałych odpadów bytowo-gospodarczych, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* [6] i cytowanym § 48. każdy budynek przeznaczony na pobyt ludzi oraz inne budynki, w których w trakcie użytkowania powstają odpady i nieczystości stałe, powinny mieć miejsca przystosowane do czasowego gromadzenia tych odpadów i nieczystości, usytuowane w samym budynku lub w jego otoczeniu. Takie ustalenia będą mieć wpływ na zachowanie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami, co ograniczy składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, czego potencjalnym skutkiem mogłoby być skażenie gleby i wód.

Obszar objęty projektem mpzp znajduje się w zlewni JCWP rzecznej o nazwie Kanał Wonieść (kod PLRW600025185669). Z uwagi na brak większych cieków naturalnych w obszarze opracowania, zachowanie istniejącego rowu melioracyjnego w centralnej części planu, brak ingerencji ustaleń projektu w sieć hydrograficzną obszaru projektu i jego otoczenia, a także charakter wprowadzanych przeznaczeń możliwych do zrealizowania w zgodzie z przepisami odrębnymi (gospodarka ściekowa, zagospodarowywanie wód opadowych), na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu mogła spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w IIaPGW (zarówno dla JCWPrz jak i JCWPd).

W kwestii wód podziemnych dodać należy, iż ustalenia projektu planu, po zrealizowaniu spowodują zmniejszenie sumarycznej powierzchni terenów rolniczych w na obszarze JCWPd nr 70, która to podlega dużej presji ze strony działalności rolniczej. W granicach opracowania mpzp docelowo pozostanie niespełna 1, 31 ha użytków rolnych, których oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne będzie znikome. W kwestii JCWPrz ustalenia projektu planu nie będą w stanie zminimalizować presji dotąd uniemożliwiających osiągnięcie celów środowiskowych, gdyż wynikają one z naturalnej podatności na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego oraz innych warunków naturalnych - dopływu z innej JCWP, procesów biochemicznych, procesów fizykochemicznych, zanieczyszczeń z przeszłości.

Reasumując, na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko omówiono potencjalne oddziaływanie na wody powierzchniowe, głównie wynikające z sytuacji awaryjnych. Oddziaływanie na ten komponent oceniono jednak jako obojętne, niepowodujące widocznych zmian w środowisku, a więc nie mające znamion znaczącego oddziaływania. Z uwagi na przyjęte w projekcie sposoby zagospodarowywania ścieków, wód opadowych i roztopowych oraz stałych odpadów bytowo-gospodarczych, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, jak również brak ingerencji w istniejącą sieć

hydrograficzną, nie przewiduje się również, aby realizacja przyjętych w projekcie przeznaczeń spowodowała pogorszenie stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Podsumowując, w ramach ustaleń projektu mpzp nie przewiduje się niekorzystnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

8.4. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W związku z realizacją projektu mpzp, na etapie sporządzania niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wskazuje się na możliwe wystąpienie oddziaływań wynikających z budowy i użytkowania nowych obiektów budowlanych, budowli, realizacji i eksploatacji infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, tj. potencjalne oddziaływanie o charakterze długoterminowym, stałym i bezpośrednim. Oddziaływanie to związane może być z zajęciem powierzchni niezabudowanej, biologicznie czynnej na obiekty budowlane, drogi oraz pozostałą infrastrukturę techniczną nadziemną. Potencjalny bezpośredni wpływ na zasoby naturalne mają działania o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego). Oddziaływanie w zakresie wykonania podziemnej infrastruktury technicznej wiązać będzie się z potencjalnym oddziaływaniem krótkoterminowym o charakterze odwracalnym. Potencjalne oddziaływanie wynikać może z prowadzonych prac ziemnych tj. wykopów, w tym ze zdjęcia warstwy próchnicznej gleby, która zostanie wykorzystana po zakończeniu prac.

Zgodnie z projektem mpzp możliwy jest wzrost powierzchni zabudowy oraz realizacja obiektów infrastrukturalnych, przy których będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Wielkość zużytych zasobów będzie wynikała z aktualnego zapotrzebowania, rodzaju realizowanych inwestycji lokalnych i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzenia projektu mpzp nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów. Mając na względzie stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oceniono potencjalne oddziaływanie na zasoby naturalne, wynikające z etapu realizacji projektowanego przeznaczenia. Oddziaływanie to oceniono jako niewprowadzające widocznych zmian w środowisku, a więc nie mające znamion znaczącego oddziaływania.

8.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, mikroklimat i klimat oraz klimat akustyczny

W związku z ustaleniem w projekcie mpzp nowych terenów przeznaczonych pod realizację zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub przemysłowej wraz z układem komunikacyjnym, w ramach przedmiotowej strategicznej oceny, może wystąpić potencjalny bezpośredni **wpływ na powietrze**, w ramach działań o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego). Wykorzystywany do prac budowlanych, remontowych, prac ziemnych sprzęt mechaniczny może być potencjalną przyczyną emisji zanieczyszczeń do powietrza, tj. tlenku węgla (CO), dwutlenku węgla (CO₂), tlenku azotu (NO_x) oraz węglowodorów. Potencjalne oddziaływanie ma zwykle charakter chwilowy i ustępuje wraz z zakończeniem etapu realizacji inwestycji. W zależności od specyfiki prowadzonych inwestycji na obszarze opracowania emisja do powietrza może być zróżnicowana, gdzie na etapie strategicznej oceny nie ma możliwości oceny, jakiego rodzaju substancje będą wprowadzane do atmosfery i w jakiej ilości.

Źródłem oddziaływań w zakresie emisji pyłów i gazów mogą być:

- maszyny budowlane,
- pojazdy transportujące materiały służące do budowy,
- przechowywanie sypkich materiałów budowlanych,
- szlifowanie i cięcie materiałów budowlanych,

- prace wykończeniowe z wykorzystaniem materiałów zawierających rozpuszczalniki organiczne i inne substancje mogące przedostawać się do powietrza,
- układanie mas bitumicznych.

Spśród wymienionych źródeł najistotniejszy wpływ na jakość powietrza mają ciężkie roboty budowlane i transport materiałów sypkich. W fazie realizacji mogą wystąpić oddziaływania w zakresie czystości powietrza:

- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych głównie NO_x, zawartych w spalinach maszyn i pojazdów pracujących na budowie – zarówno bezpośrednio na placu budowy, jak i w jego sąsiedztwie – i pojazdów dostarczających materiały budowlane,
- wzrost emisji pyłów, związany z transportem i wykorzystaniem na budowie materiałów sypkich i pylistych oraz intensywniejszym ruchem pojazdów w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia,
- wzrost emisji węglowodorów i substancji złowonnych, będących wynikiem układania gorących mieszanek mineralno-bitumicznych na nawierzchni drogi,
- wzrost emisji LZO ulatniających się z farb i lakierów stosowanych w pracach wykończeniowych.

Projektowane zagospodarowanie w zakresie realizacji wewnętrznego układu komunikacyjnego może być źródłem emisji gazów i pyłów w związku z użytkowaniem dróg i parkingów przez pojazdy mechaniczne.

Emisje związane z etapem realizacji projektowanego zagospodarowania mogą mieć charakter niezorganizowany. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 130, poz. 881)* nie wymagają pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza instalacje, z których wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza następuje w sposób niezorganizowany bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych. Natomiast w przypadku lokalizacji instalacji, które w sposób zorganizowany będą wprowadzać zanieczyszczenia do atmosfery konieczne, może okazać się uzyskanie decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

Dobór materiałów do budowy dróg, parkingów, budynków czy budowli oraz sposób ich projektowania i wykonania wynikają z wieloletnich doświadczeń, które uwzględniają możliwe do przewidzenia zmiany warunków pogodowych. Zapewniają one odporność na wsiąkanie wody i przemarzanie oraz na możliwe do przewidzenia ekstrema temperaturowe, które mogłyby wpłynąć na mechaniczne właściwości konstrukcji i powierzchni budowli. Przy obecnym stanie wiedzy i techniki, nie istnieją budowle i obiekty budowlane ani drogi, całkowicie odporne na klęski żywiołowe i warunki ekstremalne, celem jest jednak budowa inwestycji zgodnie z aktualnymi przepisami, aktualnym stanem wiedzy i techniki oraz z wykorzystaniem materiałów dopuszczalnych i powszechnie stosowanych do budowy dróg.

Zrealizowane inwestycje wpisujące się w ustanowione w projekcie mpzp przeznaczenia mogą być źródłem stałego, bezpośredniego oddziaływania na powietrze. Źródłem emisji może być zabudowa mieszkaniowa, usługowa, przemysłowa. Zanieczyszczenia mogą być wprowadzane do atmosfery w związku z użytkowaniem dróg, parkingów i placów manewrowych. Emisje do powietrza z dróg mogą mieć charakter stały i bezpośredni, uzależniony od obciążenia ruchem pojazdów. Wskazać należy, iż zaprojektowane w obrębie planowanych osiedli mieszkaniowych drogi wewnętrzne mają charakter lokalny, dzięki czemu prognozuje się, iż presja będzie znikoma.

Projekt mpzp uwzględnia zapisy „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” (uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej Dz. U. Woj. Wkpl z 2020 r., poz. 5954) w zakresie podejmowania działań dla ograniczenia emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz B(a)P, w postaci, m.in.:

- ukształtowanie układu zabudowy z uwzględnieniem właściwego kształtowania warunków gruntowo-wodnych oraz anemometrycznych – w ustaleniach projektu mpzp zachowuje się rów melioracyjny pomiędzy dwoma „osiedlami”, który obudowuje się terenami zieleni urządzonej wysokiej lub terenami rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej,
- ustalenie konieczności stosowania do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności grzewczej, z uwzględnieniem ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, o których mowa w przepisach odrębnych,
- rozwój systemu wykorzystania energii odnawialnej poprzez dopuszczenie produkcji energii pozyskiwanej z energii słonecznej w granicach terenu usług lub przemysłu,
- stosowanie odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie.

Jednym z ważniejszych aktów prawnych w zakresie ograniczania emisji do powietrza jest tzw. Uchwała nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Projekt mpzp ustala zaopatrzenie w energię cieplną, poprzez urządzenia zaopatrzenia w ciepło o wysokiej sprawności grzewczej, z uwzględnieniem ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, o których mowa w przytoczonej uchwale.

Zgodnie z ww. uchwałą, w użytkowaniu kotłów, kominków lub pieców, w przypadku, gdy dostarczają one ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła, lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy, lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza, zakazuje się stosowania następujących paliw:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;
 - d) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%

Ocenia się, że realizacja zapisów projektu mpzp uwzględni problematykę **zmian klimatu** i adaptacji do jego zmian. Realizacja zapisów projektu mpzp nie będzie przyczyniać się do zmian klimatycznych stanowiących zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu zgodnie ze *Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020)*. W ramach realizacji ustaleń projektu mpzp mogą nastąpić lokalne zmiany mikroklimatu tj. warunki termiczne (podwyższenie temperatury powietrza), wilgotnościowe (obniżenie wilgotności) i anemometryczne (spowolnienie przepływu powietrza w związku z powstaniem obiektów kubaturowych) wynikające ze powiększenia terenów zabudowanych, jednak podejmowanie działań takich jak: pozostawienie powierzchni biologicznie czynnych zgodnie z ustaleniami planu, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi, pozwolą na kompensację potencjalnych oddziaływań wynikających z uszczelnienia powierzchni dotychczas niezabudowanej. Istotne pozostaje ponadto pozostawienie terenu zadrzewionego o znacznej powierzchni w dotychczasowym użytkowaniu (teren 1.1ZPW o pow. 4,5 ha w aspekcie pochłaniania gazów cieplarnianych).

Dla ustaleń projektu mpzp wskazuje się na możliwe wystąpienie oddziaływań wynikających z budowy obiektów mieszkalnych, budowy infrastruktury technicznej oraz wewnętrznego układu komunikacyjnego, w postaci **emisji hałasu i wibracji**, którego źródłem może być ciężki sprzęt

mechaniczny wykorzystywany przy realizacji inwestycji. Ocenia się, że oddziaływanie może mieć charakter krótkotrwały i ustąpi z chwilą zakończenia inwestycji.

Ponadto na obszarze mpzp źródłem stałego hałasu mogą być pojazdy samochodowe poruszające się po drogach lub parkingach. Na etapie niniejszej oceny prognozuje się wzrost liczby pojazdów na drogach obsługujących obszar mpzp. Realizacja zabudowy mieszkaniowej, usługowej przyczyni się do zwiększenia liczby pojazdów poruszających się po istniejących drogach. Dojdzie ponadto do wprowadzenia ruchu na drogi wewnętrzne, realizowane dla obsługi projektowanych terenów mieszkaniowych. Ocenia się, iż poziom hałasu będzie zależał od natężenia i struktury ruchu oraz prędkości pojazdów, a także od parametrów eksploatacyjnych projektowanych dróg.

W granicach projektu mpzp największy ruch, a tym samym największe natężenie hałasu związane jest i będzie z użytkowaniem istniejącej drogi wojewódzkiej nr 309. W przypadku stwierdzenia przekroczenia standardów akustycznych dla terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie drogi, konieczne byłoby wdrożenie środków technicznych zmniejszających uciążliwość hałasową, zapewniających ograniczenie hałasu co najmniej do poziomów dopuszczalnych, w postaci, m.in.:

- ograniczenia hałasu przy użyciu ekranów akustycznych - ekrany w postaci ścian, wały ziemne i ich kombinacje,

- stosowania hierarchizacji dróg – w projekcie wprowadza się zabudowę mieszaną mieszkaniowo – usługową w sąsiedztwie dróg publicznych, które to będą obsługiwały największy ruch KDZ i KDL,

- właściwa liczba jezdni i pasów ruchu, pochylenie i sposób umocnienia skarp (trawa, wykończenie twarde – płyty betonowe, chodnikowe, kostka brukowa itp.). Odpowiednie ukształtowanie skarpy wykopu z zastosowaniem zieleni może stanowić bardzo dobry sposób ochrony przed hałasem w bezpośrednim sąsiedztwie źródła hałasu,

- nawierzchnia drogi - rodzaj i stan techniczny nawierzchni drogi;

- stosowanie metod ograniczania prędkości.

Projekt mpzp w większości obejmuje zaprojektowane drogi o niskim obciążeniu ruchem pojazdów, na których hałas ma charakter pojedynczych zdarzeń akustycznych (pojedynczych przejazdów), a nie ciągłego hałasu związanego ze stałym przepływem pojazdów. Również w kontekście projektowanych dróg – dopuszczonych w ramach przeznaczeń dróg wewnętrznych, które będą miały podobną specyfikę.

W sąsiedztwie linii kolejowej relacji Poznań- Wrocław projekt mpzp ustala teren usług rzemieślniczych, które nie podlegają ochronie akustycznej. Teren ten stanowić będzie bufor dla zlokalizowanej dale zabudowy mieszkaniowej.

W granicach projektu mpzp obowiązują następujące standardy akustyczne określone przepisami odrębnymi, dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:

- a) na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem: MN i MNW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem: MN-U, MNW-U jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych,
- c) na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem: U-ZP i ZPW jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych.

Ewentualne katastrofy i awarie drogowe nie będą niekorzystnie wpływać na warunki akustyczne w otoczeniu. Ewentualne dźwięki powstałe przy usuwaniu skutków katastrof i awarii nie są odbierane jako dokuczliwe, a więc nie są hałasem. Człowiek nie kwestionuje dźwięków, które mają uzasadnienie i wynikają z potrzeby wyższej, np. ratowania życia. Jako przykład można podać powszechną akceptację „hałasu” wywoływanego przez pojazdy uprzywilejowane.

Zagrożenie wibracjami dla obiektów budowlanych, pochodzące od ruchu pojazdów po drogach, ocenia się na podstawie wartości skutecznej przyspieszenia drgań przekazywanych przez grunt do budynków. Szacunkowa ocena zagrożenia wibracjami, na podstawie posiadanego doświadczenia w tej

dziedzinie wskazuje, że po realizacji inwestycji drgania (przenoszone przez grunt) wywołane przejazdami pojazdów będą bardzo małe, zwłaszcza przy dobrym stanie konstrukcji dróg.

Przy planowanych prędkościach ruchu zasięgi drgań nie powinny przekroczyć 10 m od krawędzi drogi. Ciężki sprzęt wykorzystany do prac budowlanych może być źródłem drgań szkodliwych dla ludzi i/lub budynków.

8.6. Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki

W granicach projektu mpzp obejmuje się ochroną strefę stanowiska archeologicznego, oznaczoną graficznie na rysunku planu i opisaną oznaczeniem: AZP 63-24/98. W strefie tej obowiązują przepisy odrębne jak dla gminnej ewidencji zabytków - w przypadku przystąpienia do zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi obowiązują wymogi związane z przeprowadzeniem badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Regulacje dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i stanowisk archeologicznych definiują zapisy Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [8]. Ten akt prawny określa procedury związane z badaniami, dokumentacją, ochroną i zarządzaniem stanowiskami archeologicznymi.

Warunkiem koniecznym dla realizacji projektowanej zabudowy jest spełnienie wymogów, o których mowa powyżej. Tym samym, na etapie niniejszej prognozy nie przewiduje się oddziaływania w tym zakresie.

8.7. Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne

W związku z realizacją dopuszczonych w planie inwestycji w ramach projektowanych przeznaczeń, ocenia się, że faza realizacji inwestycji związana jest z możliwym wystąpieniem emisji i oddziaływań charakterystycznych dla prowadzenia budowy, tj. transportu, robót ziemnych i robót budowlanych, etc. Faza realizacji ma jednak charakter krótkotrwały i przemijający, w związku z czym nie ocenia się negatywnych skutków w stosunku do zagrożenia życia lub zdrowia ludzi.

Oddziaływanie na zdrowie ludzi analizuje się z punktu widzenia mieszkańców terenów sąsiadujących z placem budowy. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania występuje zabudowa mieszkaniowa. Analiza ta nie dotyczy pracowników zatrudnianych przy wykonywaniu robót budowlanych/ziemnych lub osób postronnych, które jako nieupoważnione mogą znaleźć się na placu budowy. Oddziaływanie wynikać może ze skutków zastosowania maszyn i urządzeń koniecznych do sprawnego i zgodnego z harmonogramem postępu robót budowlanych i robót ziemnych (oddziaływanie spowodowane głównie przez hałas i pylenie) oraz utrudnień związanych z koniecznymi zmianami organizacji ruchu w rejonie czynnego placu budowy (objazdy, ograniczenia ruchu itd.). Wykonanie robót nawierzchniowych (układarki, walce) powodować może emisję hałasu o poziomie natężenia dźwięku rzędu 85 – 100 dB (A). Środki transportu (samochody ciężarowe i dostawcze) wytwarzać mogą hałas rzędu 80 – 88 dB(A). W trakcie wykonania robót nawierzchniowych występują źródła hałasu zmieniające swoje położenie wraz z postępowaniem robót. Na działanie hałasu narażeni mogą być mieszkańcy terenów sąsiednich.

Potencjalne oddziaływanie hałasu na zdrowie ludzi może być stosunkowo krótkotrwałe. Może zachodzić emisja pyłu i gazów ze spalania paliw przez maszyny. Oddziaływanie fazy realizacji zagospodarowania powinno zamknąć się w pasie robót drogowych lub w granicach prowadzonej inwestycji i jej wpływ na zdrowie okolicznych mieszkańców nie powinno przekraczać dopuszczalnych standardów środowiska.

Częstą dokuczliwość pojawiającą się na etapie realizacji, mającą wpływ na zdrowie ludzi mogą być wibracje. Niepokojenie wibracją nie powstaje wyłącznie przez percepcję drgań budowli, lecz połączone jest w wpływem hałasu o małej częstotliwości działającym na człowieka w formie słyszalnej lub odczuwalnej, jako drżenie ciała. Odczuwanie wibracji często ma charakter subiektywny i związane jest przede wszystkim z rozpoznaniem w mózgu ludzkim składników dźwięków, z którymi kojarzą się źródła powstawania.

Badania wykazały, że wpływ wibracji przy odległościach do 10 m od jezdni drogi może przekraczać dopuszczalny dla człowieka próg percepcji. Jednak w miarę wzrostu odległości wpływ ten szybko zanika. Przy odległościach większych niż 20 m organizm ludzki w praktyce nie odczuwa już wibracji pochodzących od transportu drogowego.

Emisje do powietrza i emisja hałasu i wibracji z dróg mogą mieć charakter stały i bezpośredni, uzależniony od obciążenia ruchem pojazdów. Projektowane w ramach mpzp tereny przeznaczone pod drogi mają charakter dróg lokalnych oraz wewnętrznych.

Sieci elektroenergetyczne, w szczególności linie napowietrzne, stwarzają w czasie pracy różnego rodzaju zagrożenia i uciążliwości dla ludzi w otoczeniu tych obiektów. Sieci elektroenergetyczne 110 kV zaliczają się do przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko – jako źródło pola elektrycznego i magnetycznego o częstotliwości 50 Hz oraz hałasu. Pole elektromagnetyczne od urządzeń elektroenergetycznych prądu przemiennego 50 Hz może oddziaływać na ludzi, zwierzęta i środowisko poprzez składową elektryczną tego pola. Miarą bezpośredniego oddziaływania jest zatem natężenie pola elektrycznego o częstotliwości 50 Hz, wytworzonego w sieci o napięciu nominalnym 110 kV i wyższym. W sieciach niższych napięć oddziaływanie to jest pomijalnie małe. Miarą oddziaływania na ludzi i środowisko pola elektrycznego 50 Hz jest wartość natężenia tego pola określona na wysokości 2 m nad ziemią lub innymi powierzchniami, na których mogą przebywać ludzie, w szczególności tarasami, balkonami, podestami.

Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* [21] dopuszczalne poziomy natężenia E pola elektrycznego 50 Hz, w środowisku ogólnie dostępnym, charakteryzowane są wartościami granicznymi w sposób następujący: do $E = 10$ kV/m - obszary dostępne dla ludzi; do $E = 1$ kV/m - tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową. Obszary, gdzie natężenie pola elektrycznego wynosi od 1 kV/m do 10 kV/m kwalifikują się do uznania za obszary ograniczonego użytkowania. Jak wynika z obliczeń przeprowadzanych dla sieci energetycznych, maksymalna wartość natężenia pola elektrycznego 50 Hz dla napowietrznych linii 110 kV wynosi 1,75 kV/m na wysokości 2 m nad ziemią. Zatem nie jest przekroczona wartość graniczna natężenia pola elektrycznego dopuszczalna dla przebywania ludzi, która wynosi: $E = 10$ kV/m, jednak w stosunku do zabudowy mieszkaniowej poziom ten jest za wysoki.

Wartość graniczną natężenia pola magnetycznego 50 Hz w środowisku zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* [21] dla miejsc dostępnych dla ludzi i pod zabudowę mieszkaniową wynosi 60 A/m. Jak wynika z obliczeń przeprowadzanych dla linii energetycznych wysokiego napięcia (110kV) maksymalna wartości natężenia pola magnetycznego 50 Hz wynosi ok. 25 A/m na wysokości 2 m nad ziemią. Nie zostanie zatem przekroczona wartość graniczna natężenia pola magnetycznego $H = 60$ A/m – dopuszczalna dla przebywania ludzi i pod zabudowę mieszkaniową.

Przy odległości poziomej, co najmniej 14,5 m od najbliższego przewodu roboczego linii WN 110 kV do projektowanego budynku oraz 5,5 m od najbliższego przewodu roboczego linii SN 15kV do projektowanego budynku, powyższe warunki zostaną spełnione. Odległości mniejsze nie dają takiej gwarancji.

Na obszarze objętym projektem mpzp występują emitery promieniowania elektromagnetycznego w postaci linii energetycznych wysokiego i średniego napięcia (WN 110kV i SN 15kV), dla których obowiązują szczególne warunki zagospodarowania oraz ograniczenia w użytkowaniu

Projekt ustala przeznaczenia na obszarze nienarażonym na szczególne zagrożenie powodziowe.

Podsumowując, na etapie niniejszej strategicznej oceny nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ludzi, ich zdrowie i życie. Konieczne jest jednak przestrzeganie przepisów w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń, racjonalnej gospodarki ściekami i odpadami, racjonalnego wykorzystania wody.

Tabela 6. Potencjalne oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówek

Przeznaczenie terenu	Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania	waga oddziaływania												
		komponenty środowiska												
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	Ocena [średnia]
MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, - krajobraz rolniczy;	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0
MNW tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, tereny mieszkaniowe (B), jak również grunty rolne zabudowane (Br), - krajobraz wiejskiej jednostki osadniczej, rolniczy;	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0
MN-U tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, - krajobraz rolniczy;	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0
MNW-U tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, tereny mieszkaniowe (B), - krajobraz wiejskiej jednostki osadniczej, rolniczy;	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0

Przeznaczenie terenu	Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska											Ocena [średnia]	
powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne			
UL teren usług rzemieślniczych	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, - krajobraz rolniczy;	-2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	-1
U-P teren usług lub przemysłu	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, - krajobraz rolniczy;	-2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	-1
U-ZP teren usług lub zieleni urządzonej	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, - krajobraz rolniczy;	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
RN teren rolnictwa z zakazem zabudowy	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne V klasy, - krajobraz rolniczy;	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RN-ZN teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej	- grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, - krajobraz rolniczy;	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1
W teren wód	- istniejący rów melioracyjny	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0
ZPW teren zieleni urządzonej wysokiej	- grunty zadrzewione i zakrzewione	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	0	1	2
KDZ, KDL, KR, KP	- istniejące drogi, grunty rolne – użytki rolne – grunty orne IV i V klasy, - krajobraz rolniczy;	-2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	-1

9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na lokalizację obszaru objętego projektem mpzp, tj. znaczną odległość od granic państwa nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1].

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Zapisy ustaleń projektu mpzp w sposób właściwy uwzględniają aspekt ochrony środowiska, ochrony krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi, wynikający z regulacji prawnych. Na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego projektu mpzp stwierdzono brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, w tym obszarów objętych ochroną prawną, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej prognozy, przedstawiono ustalenia uzupełniające, wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu mpzp.

W ramach ustaleń projektu mpzp nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony, integralność obszarów Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody* [4] oraz korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych i gatunków objętych ochroną gatunkową.

Każde prowadzenie robót budowlanych i robót ziemnych z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwego zagospodarowania i oczyszczania generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu oraz właściwego zagospodarowania odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa powinny być wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych powinien być sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową oraz powinien spełniać inne wymagania określone w *Kodeksie o ruchu drogowym* oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy* [21] również w zakresie emisji zanieczyszczeń i emisji hałasu i wibracji.

W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ. Podczas prowadzenia robót ziemnych i prac budowlanych wskazuje się na właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchniczej (humusu) oraz ponowne ich wykorzystanie w miejscu inwestycji lub w razie potrzeby w innej lokalizacji (np. w celu

rekultywacji terenów). Wskazuje się również na właściwe zachowanie proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną i powierzchnią biologicznie czynną. Ponadto w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko wskazuje się, że na konieczność przestrzegania zapisów *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* [5] oraz *Rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi* [18].

Wskazuje się na właściwe zagospodarowanie ścieków bytowych, gospodarczych oraz wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych zgodnie z przepisami odrębnymi. Konieczne jest oczyszczenie ścieków przed wprowadzeniem ich do wód i do gruntu zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego...* [20].

W zakresie gospodarki odpadami (odpady budowlane, komunalne) inwestor/właściciel zobligowany jest uregulować sposób gromadzenia i odbioru wytworzonych odpadów. Zatem odpady będą przekazywane specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami, posiadającym wymagane prawem zezwolenia zgodnie z *Ustawą o odpadach* [10] i *Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* [11].

Wskazuje się również na konieczność przestrzegania zapisów art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), zgodnie, z którymi należy osiągnąć lub utrzymywać dobry stan wód w ramach wyznaczonych jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych.

Warunki korzystania ze środowiska winny wskazywać wydane decyzje/pozwolenia. Na podstawie przepisów *Ustawy Prawo Wodne* [9] wydawane są pozwolenia wodnoprawne. Istotna jest tutaj weryfikacja i kontrola wydanych dokumentów przez odpowiednie jednostki. Przewidywana wielkość zasobów potrzebna do realizacji inwestycji określana jest również w Kartach informacyjnych i Raportach oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1].

W celu minimalizacji potencjalnego wpływu emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu w ramach realizacji inwestycji na obszarze objętym projektem mpzp należy stosować najlepsze dostępne techniki (BAT), utrzymywać drogi w dobrym stanie technicznym, utrzymywać odpowiedni stan techniczny urządzeń emitujących hałas, wprowadzić przerwy w pracy pojazdów mechanicznych, eliminować pracę maszyn i urządzeń na biegu jałowym.

Warunki wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wielkość emisji i źródła emisji określone są w decyzjach/pozwoleniach w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza wydanych na podstawie przepisów *Ustawy Prawo ochrony środowiska* [2]. Konieczne jest zachowanie standardów określonych w *Rozporządzeniu w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* [12]. Istotna jest również weryfikacja i kontrola wydanych dokumentów (pozwoleń) przez odpowiednie jednostki.

Jednym z ważniejszych aktów prawnych w zakresie ograniczania emisji do powietrza jest tzw. Uchwała nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (por. rozdz. 8 pkt. 5 prognozy).

Wskazuje się również na konieczność uwzględnienia zapisów „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” (uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej Dz. U. Woj. Wklp z 2020 r., poz. 5954)

Zmniejszenie uciążliwości hałasu na obszarach objętych projektem mpzp powinno się odbywać poprzez:

- utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna,
- ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu,
- wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, z których emisja hałasu nie odpowiada przyjętym standardom,

Zgodnie z *Ustawą Prawo ochrony środowiska [2]* w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska (na podstawie pomiarów własnych, pomiarów wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub podmiotu zobowiązanego do ich przeprowadzenia), że wyniku prowadzonej działalności przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu dla danej instalacji.

W zakresie ochrony zdrowia, warunków życia ludzi i dóbr materialnych przyjmuje się rozwiązania omówione w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem.

11. METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W związku z realizacją ustaleń projektu mpzp proponuje się prowadzenie monitoringu poziomu hałasu, jakości powietrza atmosferycznego, promieniowania elektromagnetycznego, jak również przeprowadzanie okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania, na obszarze objętym mpzp. dotyczącego obszaru objętego mpzp. Monitoring, powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]*. Monitoring ten powinien obejmować dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić, jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

System oceny skutków realizacji projektu mpzp powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring może być prowadzony w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia budowlane, przeglądy ekologiczne, decyzje o wycince drzew itp. Wójt Gminy Lipno może występować o przedłożenie wyników monitoringu prowadzonego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, Wojewodę, Starostę, a także korzystać z rejestru wydanych decyzji, będących w zasobie gminnym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]*, a także *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1479), monitoring jakości powietrza oraz poziomu hałasu realizowany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem mpzp.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1] nie definiuje pojęcia wariantu alternatywnego. Z literalnego rozumienia tego pojęcia należy wywieść, że jest to wariant, który może realnie i rzeczywiście zastąpić wariant inwestorski w przypadku przedsięwzięcia oraz wariant przyjętych ustaleń w przypadku dokumentów planistycznych. Nie może to być zatem wariant abstrakcyjny, oderwany od realiów i uwarunkowań, w jakich będzie realizowane przedsięwzięcie/zagospodarowanie terenu.

Warianty alternatywne powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki dane przedsięwzięcie (projektowana zabudowa i zagospodarowanie terenu) będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą jest wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających chronić środowisko w jak najpełniejszym wymiarze. Wariant alternatywny musi się zatem różnić od tego zaproponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko m.in:

- lokalizacją (kryterium przestrzenne) – np. umiejscowienie przedsięwzięcia w granicach przeznaczenia ustalonego w mpzp, zagospodarowanie i usytuowanie obiektów na działce, rozwiązania w zakresie tras dojazdowych,
- rodzajem przedsięwzięcia (kryterium technologiczne) – np. inne stosowane procesy i technologie (odmienne rodzaje urządzeń – różna produktywność lub sposób działania),
- oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko np. sposoby ograniczania emisji, gospodarowania odpadami itp.,
- innymi różnicami – np. wynikającymi z kryteriów ekonomicznych lub polityki w zakresie racjonalnego wykorzystania środowiska.

Warianty alternatywne powinny być przede wszystkim racjonalne. Przez „racjonalność” wariantu należy rozumieć fakt, iż musi on być realny i możliwy do zrealizowania.

Wśród rozwiązań alternatywnych możliwych do zaproponowania w toku opracowywania projektu mpzp mogą się znaleźć m.in. :

- zmiana proponowanej w projekcie dokumentu funkcji zagospodarowania terenu na inną, nie oddziałującą w negatywnie znaczący sposób na środowisko,
- zmiana lokalizacji przebiegu urządzeń infrastruktury (drogi wewnętrzne, linie elektroenergetyczne, rurociągi itp.), dla których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania,
- zmiana wskaźników bądź paramentów zagospodarowania w ramach przyjętych przeznaczeń (np. intensywności zabudowy, wysokości zabudowy, procentu powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowania roślinnością).

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie dotyczy terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpiłoby znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W toku strategicznej oceny nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000, w związku z czym nie wskazano powyższych wariantów jako koniecznych do wdrożenia.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawa prawna i cel sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko
<p>Podstawą prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest <i>Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</i>. Celem prognozy jest ocena potencjalnych skutków środowiskowych realizacji przyjętych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec rozwiązań oraz ocena potencjalnych skutków środowiskowych w przypadku nieprzyjęcia dokumentu. W prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.</p>
Charakterystyka obszaru, aktualny stan zagospodarowania i użytkowania oraz stan środowiska
<p>Projekt mpzp dotyczy obszarów w północnej części obrębu Klonówiec, na wschód od linii kolejowej relacji Poznań – Wrocław, od miejscowości Klonówiec po rejon drogi powiatowej z Lipna w kierunku Goniembic. Obszar sąsiaduje z gruntami zabudowanymi i zurbanizowanymi, gruntami rolnymi oraz terenami kolejowymi i drogowymi.</p> <p>Pod względem fizyczno-geograficznym, obszar objęty projektem mpzp znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Krzywińskie (315.82).</p> <p>Projekt mpzp obejmuje teren częściowo zabudowany, zurbanizowany, stanowiący tereny mieszkaniowe, jak również grunty rolne zabudowane, wraz z układem drogowym. Pozostałą, niezagospodarowaną część projektu mpzp stanowią użytki rolne w postaci gruntów ornych oraz grunty zadrzewione i zakrzewione. Roślinność obszaru opracowania to zadrzewienia i zakrzewienia o narzuconej, uporządkowanej formie o granicach określonych podziałami ewidencyjnymi. W centralnej części projektu mpzp znajduje się zwarty obszar roślinności drzewiastej, o powierzchni około 4,5 ha, stanowiący grunty zadrzewione i zakrzewione.</p> <p>Przez obszar objęty projektem mpzp przebiega granica złoża gazu „Żakowo”. Północna oraz centralna część terenu opracowania zawarta jest w jego granicach. W granicach objętych projektem mpzp nie wyznaczono terenów czy obszarów górniczych dla złóż.</p> <p>Obszar objęty projektem mpzp położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 70. Jej stan wód oceniono jako dobry pod względem ilościowym oraz słaby pod względem chemicznym. Dla JCWPd 70 wskazano derogacje czasowe dla osiągnięcia wyznaczonego celu środowiskowego (po 2027 r.).</p> <p>Obszar objęty projektem mpzp zlokalizowany jest poza granicami ustanowionych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, w tym zbiornika międzymorenowego Leszno o numerze 305.</p> <p>W granicach opracowania projektu mpzp przebiega rów melioracyjny. Teren ten znajduje się w zlewni jednostki wód powierzchniowych o złym stanie wód (wg aPGW i monitoringów). Obszar objęty projektem mpzp znajduje się poza granicami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.</p> <p>Obszar objęty projektem mpzp zawarty jest w całości, w granicach obszaru chronionego krajobrazu o nazwie: „Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra”.</p> <p>Na obszarze objętym projektem nie występują siedliska przyrodnicze, w tym siedliska przyrodnicze będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. Na tym terenie nie występują ponadto stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową.</p> <p>Emisja zanieczyszczeń w granicach opracowania to głównie emisja z sektora bytowo-komunalnego, emisja z pojazdów mechanicznych jak również, z uwagi na rolniczy charakter terenu -pylenie z pól lub emisja substancji ze środków ochrony roślin lub nawozów.</p> <p>Na terenach gminy Lipno, jak również w obszarze opracowania mpzp głównym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa oraz kolejowa. W granicach oraz bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego projektem mpzp zlokalizowane są istotne szlaki komunikacyjne, mianowicie – droga wojewódzka nr 309, linia kolejowa nr 271 relacji Poznań – Wrocław oraz droga powiatowa w kierunku Goniembic.</p> <p>Na obszarze objętym projektem mpzp występują emitory promieniowania elektromagnetycznego w postaci linii energetycznych wysokiego i średniego napięcia (WN 110kV i SN 15kV), dla których obowiązują szczególne warunki zagospodarowania oraz ograniczenia w użytkowaniu.</p> <p>W granicach projektu mpzp obejmuje się ochroną strefę stanowiska archeologicznego.</p>
Istniejące problemy ochrony środowiska
<p>W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko nie przewiduje się szczególnych problemów dotyczących obszarów objętych ochroną, cennych przyrodniczo, krajobrazowo, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu.</p> <p>W związku z realizacją ustaleń projektu miejscowego planu nie przewiduje się wystąpienia problemów związanych z ochroną przyrody.</p> <p>Ważnym aspektem ochrony środowiska z punktu widzenia projektu mpzp jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, z jednoczesnym zapewnieniem dobrego stanu wód.</p>

Istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu jest ograniczenie potencjalnych oddziaływań mogących mieć niekorzystny wpływ na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w zasięgu JCWPd zagrożonej nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych. Wobec części wód ustanowiono odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe uzasadnione brakiem izolacji warstw wodonośnych od powierzchni terenu oraz wysoką podatnością na zanieczyszczenie. Termin osiągnięcia celów środowiskowych przesunięto na 2027.

W kwestii wód powierzchniowych, stan wód JCWP rzecznej, o nazwie Kanał Wonieść, w zlewni której położony jest obszar mpzp, jest zły (zgodnie z IIaPGW, jak i wynikami monitoringu). Mając na uwadze powyższe istotnym jest nie pogarszanie stanu wód podziemnych, jak również podejmowanie działań mających na celu poprawę stanu wód powierzchniowych.

Wprowadzane ustaleniami projektu mpzp tereny: MN, MNW należą do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN-U, MNW-U - do terenów mieszkaniowo - usługowych, tereny U-ZP i ZPW zaś do terenów rekreacyjno - wypoczynkowych - dla których przepisy odrębne określają dopuszczalne poziomy hałasu.

Potencjalne oddziaływanie na środowisko

Na części obszaru objętego projektem mpzp obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Do konsekwencji wynikających z braku realizacji postanowień zawartych w przedmiotowym projekcie mpzp zaliczyć należy ograniczenie możliwości rozwoju jednostki osadniczej - Klonówca - niedopuszczenie do rozwoju osadniczego w postaci uzupełnienia i kontynuacji istniejącej zabudowy, jak również pozostawienie możliwości realizacji zabudowy w sposób nieuporządkowany, na mocy możliwych do uzyskania decyzji o warunkach zabudowy - na terenach pozbawionych obowiązującego mpzp. Konsekwencje wynikające z braku realizacji postanowień zawartych w przedmiotowym projekcie planu można zatem zakwalifikować do niekorzystnych. Oddziaływanie niekorzystne może być związane z utrudnionym kształtowaniem ładu przestrzennego, określeniem potrzeb analizowanego obszaru, w tym jego walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz nadaniem mu określonej funkcji z poszanowaniem środowiska.

Projektowany dokument nie przedstawia konkretnych założeń i warunków prowadzenia inwestycji, a jedynie projektowane zagospodarowanie terenu. Mając to na uwadze na etapie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przyjęte w projekcie ustalenia omówiono na poziomie szczegółowości - zgodnie z obecnym stanem wiedzy. W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi funkcjami terenu. Strategiczna ocena oddziaływania uwzględnia aktualny sposób użytkowania terenu, stan zagospodarowania terenu oraz powierzchnię poszczególnych przeznaczeń, a także walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz inne ważne z punktu widzenia ochrony środowiska elementy.

W dokumencie przedstawiono potencjalne oddziaływania na: różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, obszary chronione, powierzchnię ziemi i krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, zabytki, dobra materialne, zdrowie i warunki życia ludzi, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją przyjętych założeń.

Na etapie opracowania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono potencjalne oddziaływanie na powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, różnorodność biologiczną, jakie może wystąpić w związku z projektowanym przeznaczeniem.

Zidentyfikowano potencjalne oddziaływania o charakterze stałym lub chwilowym, krótkoterminowym lub długoterminowym, pośrednim lub bezpośrednim. Ocena dla poszczególnych komponentów wskazywała oddziaływanie niewywołujące zmian w środowisku. Wobec dopuszczonych w planie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, konieczna może być ocena oddziaływania na etapie inwestycji.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą

W wyniku analizy założeń projektu mpzp na etapie sporządzenia niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody, korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych czy gatunków objętych ochroną gatunkową. Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, w projekcie mpzp przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu mpzp.

W projekcie mpzp dla przeznaczeń, w ramach których możliwa jest realizacja zabudowy, ustala się zasady i dopuszczalne wskaźniki zagospodarowania terenu, tj. maksymalną wysokość zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną przeznaczonego pod inwestycję terenu, maksymalną powierzchnię zabudowy, minimalną i maksymalną intensywność zabudowy. Ustalenie tych parametrów pozwala na zachowanie równowagi pomiędzy powierzchnią zabudowaną, a powierzchnią biologicznie czynną.

Każde prowadzenie robót budowlanych i robót ziemnych z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (m.in. poprzez ochronę okolicznej roślinności) oraz właściwego zagospodarowania i oczyszczania generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu oraz właściwego zagospodarowania odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto

przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa powinny być wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych powinien być sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz powinien spełniać inne wymagania, również w zakresie emisji zanieczyszczeń i emisji hałasu i wibracji.

W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ. Podczas prowadzenie robót ziemnych i prac budowlanych wskazuje się na właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchniczej (humusu) oraz ponowne ich wykorzystanie w miejscu inwestycji lub w razie potrzeby, w innej lokalizacji (np. w celu rekultywacji terenów). Wskazuje się również na właściwe zachowanie proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowana i powierzchnią biologicznie czynną.

Oddziaływanie powinno być również minimalizowane na etapie prowadzenia eksploatacji inwestycji. Wskazuje się na właściwe zagospodarowanie ścieków bytowych, gospodarczych oraz wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Konieczne jest oczyszczenie ścieków przed wprowadzeniem ich do wód i do gruntu.

W zakresie gospodarki odpadami (odpady budowlane, komunalne) inwestor/właściciel zobligowany jest uregulować sposób gromadzenia i odbioru wytworzonych odpadów. Zatem odpady będą przekazywane specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami, posiadającym wymagane prawem zezwolenia.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed degradacją, w niniejszej prognozie wskazuje się na uzupełnienie o działania kompleksowe zgodnie z najnowszymi technologiami i obowiązującymi przepisami, z wykorzystaniem istniejących obiektów infrastruktury technicznej. Właściwe zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych powinno być prowadzone w oparciu o system kanalizacji deszczowej z oczyszczaniem ścieków przed wprowadzeniem do wód i gruntu. Wskazuje się również na konieczność nie pogarszania stanu wód podziemnych, jak również podejmowania działań mających na celu poprawę stanu wód powierzchniowych.

W celu minimalizacji potencjalnego wpływu emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu w ramach realizacji inwestycji na obszarze objętym projektem mpzp należy stosować najlepsze dostępne techniki (BAT), utrzymywać drogi w dobrym stanie technicznym, utrzymywać odpowiedni stan techniczny urządzeń emitujących hałas, wprowadzić przerwy w pracy pojazdów mechanicznych, eliminować pracę maszyn i urządzeń na biegu jałowym.

W zakresie ochrony zdrowia, warunków życia ludzi i dóbr materialnych prognoza odwołuje się do rozwiązań omówionych w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Ponadto w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko wskazuje się na stosowanie przepisów prawa, zastosowanie najnowszych dostępnych technologii (BAT) przy prowadzeniu inwestycji, stosowanie się do zasad bhp, ogrodzenie obszaru przed wtargnięciem osób trzecich pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi. Wskazuje się również na właściwe zabezpieczenie każdej inwestycji pod względem ochrony dóbr materialnych osób trzecich.

Rozwiązania alternatywne

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie dotyczy terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpiłoby znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W toku strategicznej oceny nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000, w związku z czym nie wskazano powyższych wariantów jako koniecznych do wdrożenia.

Warianty alternatywne powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki dane przedsięwzięcie (projektowana zabudowa i zagospodarowanie terenu) będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą jest wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających chronić środowisko w jak najpełniejszym wymiarze. Wariant alternatywny musi się zatem różnić od tego zaproponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko m.in: lokalizacją (kryterium przestrzenne) – np. umiejscowieniem przedsięwzięcia w granicach przeznaczenia ustalonego w mpzp, zagospodarowaniem i usytuowaniem obiektów na działce, rozwiązaniami w zakresie tras dojazdowych; rodzajem przedsięwzięcia (kryterium technologiczne) – np. innymi stosowanymi procesami i technologiami (odmienne rodzaje urządzeń – różna produktywność lub sposób działania), oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko np. sposobami ograniczania emisji, gospodarowania odpadami itp.; innymi różnicami – np. wynikającymi z kryteriów ekonomicznych lub polityki w zakresie racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska.

Warianty alternatywne powinny być przede wszystkim racjonalne. Przez „racjonalność” wariantu należy rozumieć fakt, iż musi on być realny i możliwy do zrealizowania.

14. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

- [1] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.)
- [2] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022, poz. 2556 ze zm.)
- [3] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.)
- [4] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023, poz. 1336 ze zm.)
- [5] Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2022, poz. 2409)
- [6] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022, poz. 1225)
- [7] Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 2630)
- [8] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2023 poz. 9510 ze zm.)
- [9] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2023 poz. 412 ze zm.)
- [10] Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023, poz. 877 ze zm.)
- [11] Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2022 poz. 2519 ze zm.)
- [12] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845)
- [13] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r., poz. 112)
- [14] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 r., poz. 1839 ze zm.)
- [15] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409)
- [16] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)
- [17] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380)
- [18] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395)
- [19] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713)
- [20] Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2017r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311)
- [21] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. 2002 nr 191 poz. 1596 ze zm.)
- [22] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)
- [23] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 poz. 335)

[24] Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej Dz. U. Woj. Wkłp z 2020 r., poz. 5954)

15. BIBLIOGRAFIA

1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówiec;
2. Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry;
3. Regiony fizycznogeograficzne Polski – mapa wykonana na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikacja przebiegu granic regionów fizycznogeograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizycznogeograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000).
4. Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych- GZWP wymagających szczególnej ochrony, red. A.S. Kleczkowski, Akademia Górniczo- Hutnicza w Krakowie, 1990 r.;
5. Opracowania analizy presji i wpływów zanieczyszczeń antropogenicznych w szczegółowym ujęciu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych dla potrzeb opracowania programów działań i planów gospodarowania wodami” z maja 2007 r.;
6. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipno;
7. Podręcznik dla inwestorów przedsięwzięć infrastrukturalnych, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej, Warszawa, 2007-2013 r.;
8. Prognoza oddziaływania na środowisko „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno;
9. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lipno na lata 2016-2019, z perspektywą do roku 2023;
10. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021.
11. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Praca zbiorowa pod redakcją Romana Bednarka, Poznań, 2012 r.;
12. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020);
13. Program ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023 (wraz z mapami akustycznymi), Poznań, 2014 r.

Opole, 05.08.2023r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, dla fragmentu północnej części obrębu Klonówek”, spełniam wymagania wprowadzone art. 74a Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marta Stelmach-Ozechowska

.....
(podpis i pieczęć)